

Kokkola 29.1.2018

Caruna Oy
Upseerinkatu 2
PL 1
00068 Caruna

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO CARUNA OY:N SEINÄJOKI-JURVA 110 kV VOIMAJOHTO-HANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA, KURIKKA, ILMAJOKI JA SEINÄJOKI

Caruna Oy on toimittanut 6.11.2017 yhteysviranomaisena toimivalle Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen.

HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Seinäjoki-Jurva 110 kV voimajohto -hanke

Hankkeesta vastaava

Caruna Oy

YVA-konsulttina arviointiselostuksessa on toiminut FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

YVA-menettelyn tavoitteena on edistää hankkeen kannalta merkittävien ympäristövaikutusten tunnistamista, arviointia ja huomioonottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä, vaan tavoitteena on tuottaa monipuolista tietoa päätöksenteon perustaksi.

Seinäjoki-Jurva 110 kV voimajohto-hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 15.9.2016 antaman päätöksen perusteella. Hankkeelta edellytettiin YVA-menettelyä, koska hankkeesta etukäteen arvioiden katsottiin voivan aiheutua sellaisia laadultaan ja laajuudeltaan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka ovat rinnastettavissa YVA-lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin hankkeiden vaikutuksiin huomioitaessa hankkeen ominaisuudet (erityisesti koko eli voimalinjan pituus ja 2 x 110 kV voimalinjan osuus kokonaispituudesta), sijainti (erityisesti luonnon sietokykyyn liittyvät tekijät) ja vaikutusten luonne sekä yhteisvaikutukset nykyisten ja suunnitteilla olevien voimalinjojen kanssa. Lisäksi YVA-menettely tarjoaa mahdollisuuden osallistumiseen.

YVA-menettely on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa käsitellään ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa, joka on hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, mitä vaihtoehtoja

hankkeella on, mitä ympäristövaikutuksia aiotaan selvittää ja millä menetelmillä sekä miten arviointimenettely tullaan järjestämään. Yhteysviranomaisen antaa ohjelmasta lausunnon, jossa huomioidaan ohjelmasta kuulemisaikana saadut lausunnot ja mielipiteet.

Arviointiohjelman, siitä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden sekä selvitysten pohjalta laaditaan ympäristövaikutusten arviointiselostus, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehdoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista. Yhteysviranomaisen kokoaa eri tahoilta saadut lausunnot ja mielipiteet sekä antaa jälleen oman lausuntonsa, jossa tarkastellaan arviointiselostusta koskevien YVA-asetuksen mukaisten sisällöllisten vaatimusten toteutumista. YVA-menettely päättyy tähän.

Arviointiselostus ja siitä annettu yhteysviranomaisen lausunto liitetään mahdollisiin lupa- tai muihin hankkeen toteuttamista edellyttäviin hakemuksiin. Hanketta koskevista päätöksistä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja siitä annettu yhteysviranomaisen lausunto on otettu huomioon.

Hanke, sen tarkoitus ja sijainti

Hankkeen tarkoituksena on rakentaa uusi 110 kilovoltin (kV) voimajohtoyhteys Seinäjoen sähköasemalta Kurikan Jurvan sähköasemalle. Hankkeen tavoitteena on parantaa sähkönjakelun toimintavarmuutta ja mahdollistaa tuotanto- ja kulutuskapasiteetin merkittävän lisäämisen alueella. Uusi voimajohto korvaa muutama vuosi sitten puretun Kurikan ja Jurvan välisen 45 kV varayhteyden. Seudulla suunnitteilla olevien tuulivoimapuistojen vuoksi siirtokapasiteetti maksimoidaan ja toteutetaan osittain kahdella virtapiirillä.

Siirtoyhteys on suunniteltu toteutettavan korkeajännitteisenä ilmajohtona. Voimajohtojon kokonaispituus on noin 50 km ja se on tarkoitus sijoittaa osittain Fingrid Oyj:n voimajohtojon rinnalle, osittain uuteen maastokäytävään ja osittain olemassa olevaan maastokäytävään sekä lyhyellä osuudella olemassa olevaan pylväsrakenteeseen. Voimajohto sijoittuu pääasiassa harvaksi maaseutuasuutukseksi luokitellulle alueelle sekä maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle Kurikan, Ilmajoen ja Seinäjoen kuntien alueelle.

Toimintojen kuvaus

Johtoreitti on jaettu neljään johto-osuuteen (A-D). Johto-osuus A (5,8 km) sijoittuu Seinäjoen sähköaseman ja Kasarinloukon välille Alajoen viljelyalueelle Fingrid Oyj:n Seinäjoki-Tuovila 400+110 kV voimajohtojon viereen. Johto-osuus B (32/33 km) Kasarinloukon ja Niinistönnevan välillä sijoittuu metsä- ja peltoalueille uudelle johtoalueelle ja johto-osuus C (9,8 km) Niinistönnevan ja Jurvan välillä sijoittuu metsäiselle alueelle jo puretun Jurvan 45 kV voimajohtojon johtoalueelle. Noin kahden kilometrin etäisyydellä Jurvan Koskimäen sähköasemasta voimajohto yhdistetään olemassa oleviin Nori-Jurvan 110 kV voimajohtojon pylväisiin. Johto-osuuksilla A ja B voimajohto toteutetaan kahden virtapiirin ja osuuksilla C ja D yhden virtapiirin johtona.

Suunnitellut voimajohtopylväät ovat noin 20 metriä korkeita ja pääosin harustettuja teräsputkipylväitä. Pylväiden väli on keskimäärin 280 metriä. Voimajohtojon sijoituessa omaan johtoalueeseen, johtoalue on noin 50 metriä leveä, josta puuston avoimena pidettävä osuus on noin 30 metriä. Alueilla, joissa voimajohto sijoitetaan olemassa olevien voimajohtojen yhteyteen, maankäyttötarve on pienempi.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkasteltavat vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa, VE1 ja VE2. 0-vaihtoehtoa, eli hankkeen toteuttamatta jättämistä, ei hankkeessa tarkastella, sillä Caruna Oy:n velvollisuus kehittää alueverkkoa ei ole mahdollista ilman hankkeen toteuttamista.

Vaihtoehto 1 (VE1): Seinäjoki-Kasarinloukko-Niinistönneva-Jurva (50 km), Kiikerinkylän eteläpuolinen vaihtoehto.

Vaihtoehto 2 (VE2): Seinäjoki-Kasarinloukko-Niinistönneva-Jurva (51 km), Kiikerinkylän pohjoispuolinen vaihtoehto.

YVA-menettelyn tarkasteluun valitut vaihtoehdot VE1 ja VE2 perustuvat YVA-menettelyä edeltävässä esisuunnittelussa valittuihin reittivaihtoehtoihin.

Ohjelman jälkeiset muutokset

YVA-menettelyn aikana saadun palautteen ja tehtyjen selvitysten perusteella reittilinjoja on muutettu YVA-ohjelmassa esitetyistä kuudessa eri kohdassa. Muutoksia on tehty kiinteistörajojen huomioimisen, liito-oravien elinympäristöjen, asuinrakennusten läheisyyden, maisemallisten tekijöiden ja olemassa olevan infran hyödyntämisen perusteella.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja päätökset

Arviointiselostuksessa on esitetty voimajohtojen edellyttämät kaavamuutokset ja luvat. Hanke edellyttää muutosta Jurvan Koskimäen asemakaavaan. Voimajohdon sijoituessa yleiskaava-alueelle, kaavamuutoksen tarve tulee tarkastella tapauskohtaisesti.

Johtoreitin maastotutkimuksia varten tulee hakea lunastuslain 84 §:n mukaista tutkimuslupaa Maanmittauslaitokselta ja ennen hankkeen toteutumista, sähkönsiirron turvaamisen tarpeellisuuden vahvistamiseksi, tulee hakea sähkömarkkinalain mukaista hankelupaa Energiavirastolta. Voimajohtoalueen käyttöoikeuden saamiseksi verkkoyhtiön tulee hakea valtioneuvoston myöntämä lunastuslupa. Fingrid Oyj:ltä tulee pyytää risteämälausunto, koska voimajohto sijoittuu osittain Fingrid Oyj:n voimajohdon rinnalle.

Luonnonsuojelulain mukaiseen poikkeamislupaan ei arvioida olevan tarvetta, koska luonnonsuojelualueet ja luonnonsuojelulla suojellut elinympäristöt ja lajit on huomioitu voimajohtoreitin suunnittelussa YVA-menettelyn aikana. Voimajohdon sijoituessa tieympäristöön on tarvittaessa haettava maantielain 47 §:n mukainen poikkeamislupa.

YVA-menettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Arviointimenettelyä ei ole yhdistetty tai sovitettu yhteen muiden lakien mukaisiin menettelyihin.

Arvioidut ympäristövaikutukset ja arviointimenetelmät

Arvioinnissa on tarkasteltu hankkeen ympäristövaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, luontoon, maisemaan ja kulttuuriympäristöihin, maa- ja kallioperään, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, liikenteeseen, pohja- ja pintavesiin sekä yhteisvaikutuksiin muiden hankkeiden kanssa.

Ympäristövaikutuksia on arvioitu hankkeen koko elinkaaren ajalle. Rakentamisen on arvioitu kestävän enintään kaksi vuotta ja sillä on arvioitu olevan vaikutuksia mm. luontoon, maisemaan ja meluun. Vaikutukset maisemaan ja ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen on arvioitu säilyvän

koko voimajohdon käytön ajan, noin 50 vuotta. Käytöstä poiston on arvioitu vaikuttavan erityisesti luontoon.

Arviointi perustuu voimajohdon esisuunnitteluvaiheessa Ahlman Group Oy:n laatimaan ympäristöselvitykseen sekä hankkeen yhteydessä laadittuihin maisema-, kasvillisuus, linnusto- ja liito-oravaselvityksiin. Vaikutukset ja niiden väliset erot kuvataan pääasiassa sanallisesti sekä vaikutusten merkittävyyttä kuvaavan taulukon avulla. Vaikutusten merkittävyys on määritetty arvioimalla muutoksen suuruutta ja vaikutuskohteen herkkyyttä/arvoa.

Vaikutusalueen rajaus

Vaikutusalueen laajuus riippuu tarkasteltavan kohteen ominaisuuksista. Osa vaikutuksista rajoittuu johtoalueelle, kuten rakentamistoimenpiteet ja osa laajemmalle alueelle, kuten vaikutukset maisemaan. Vaikutuksia ihmisen elinoloihin, viihtyisyyteen ja elinkeinoihin on tarkasteltu noin 1 km etäisyydeltä ja tarvittaessa laajemmalta alueelta, mutta pääasiassa tarkastelu kohdistuu 200 metrin etäisyydellä sijaitseviin asuinrakennuksiin.

ARVIINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Kuulutus on julkaistu Ilkka, Ilmajoki-lehti ja Jurvan sanomat -lehdissä. Kuulutus ja arviointiselostus ovat olleet nähtävillä virka-aikana 15.11. – 22.12.2017 Kurikan kaupungissa (Käräytie 1, 61301 Kurikka), Ilmajoen kunnassa (Ilkantie 18, 60801 Ilmajoki) sekä Seinäjoen kaupungissa (Kirkkokatu 6, 60100 Seinäjoki). Lisäksi kuulutus ja arviointiselostus ovat olleet yleisön nähtävillä kuulutusajan Kurikan pääkirjastossa (Seurapuistikko 2, 61300 Kurikka), Ilmajoen kunnankirjastossa (Museopolku 1, 60800 Ilmajoki) ja Seinäjoen kaupunginkirjastossa (Alvar Aallon katu 14, 60101 Seinäjoki) sekä sähköisenä ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/seinajokijurvavoimajohtoYVA.

Arviointiselostusta koskevat kaikille avoimet yleisötilaisuudet on pidetty 11.12.2017 Jurvan entisessä valtuustosalissa, osoitteessa Koulutie 8 Jurva, sekä 12.12.2017 Ilmajoen kunnantalon valtuustosalissa, osoitteessa Ilkantie 18, Ilmajoki. Yleisötilaisuuksissa oli yhteensä 48 osallistujaa.

Lausunnot arviointiselostuksesta pyydettiin seuraavilta: Energiavirasto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos, Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistys, Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo, Fingrid Oyj, Ilmajoen kunta ja sen ympäristönsuojeluviranomainen, Ilmajoen metsästysseura, JIK peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä / Ympäristöterveydenhuolto, Kurikan kaupunki ja sen ympäristönsuojeluviranomainen, Liikennevirasto, Liikenteen turvallisuusvirasto, MTK Etelä-Pohjanmaa, Seinäjoen kaupunki ja sen ympäristönsuojeluviranomainen, Seinäjoen seudun ympäristöterveydenhuolto, Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan Piiri ry, Suomen metsäkeskus, Suomen riistakeskus / Pohjanmaa, Suomenselän lintutieteellinen yhdistys ja Suupohjan lintutieteellinen yhdistys. Lisäksi pyydettiin kommentit Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueelta sekä Alueiden käyttö- ja vesihuolto-, Luonnonsuojelu-, Vesistö- ja Ympäristönsuojeluyksiköistä.

YHTEENVETO SAAPUNEISTA LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Yhteysviranomaiselle on toimitettu 17 lausuntoa ja 16 mielipidettä. Alla esitetään lyhennelmät arviointiselostuksesta saaduista lausunnoista ja mielipiteistä.

EPV Alueverkko Oy

Voimajohtohanke sijoittuu EPV Alueverkko Oy:n toiminta-alueelle ja yhtiön omistama Seinäjoki-Närpiö 110 kV voimajohto toimii alueen nykyisenä runkojohtona. EPV Alueverkko Oy toteaa, että nyt suunnitellut kaksi virtapiiriä on liitettävissä Seinäjoen Alakylän sähköasemalle kahden vuoden kuluessa siitä, kun osapuolet ovat allekirjoittaneet liittymissopimuksen. Sähköaseman läheisyyden voimajohtojärjestelyt tulee kuitenkin jatkosuunnitella tarkemmin.

Etelä-Pohjanmaan liitto

Hanketta on valmisteltu pitkään esisuunnittelulla. Maakuntakaavoituksen tilanne on esitetty pääpiirteissään ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa. Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeät alueet voisivat olla maakuntakaavoituksen esittelyssä enemmän esillä. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan: kulttuuriympäristön ja maiseman arvot on otettava huomioon siten, että varmistetaan näihin liittyvien arvojen säilyminen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Valtakunnallisesti arvokkaisiin kohteisiin vaikuttavissa hankkeissa on pyydettävä museoviranomaiselta ja ympäristökeskukselta lausunto.

Erityisesti Ilmajoen Alajoki, joka on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, tulee huomioida erittäin tarkasti suunnittelussa. Seinäjoen sähköasemalta Kasarinloukkoon voimajohto tulisi kulkemaan maakuntakaavassa osoitetun voimajohtovarauksen mukaisesti. Tällä osuudella voimajohtovarauksen alue sijoittuu noin 5,7 kilometrin matkalla kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeälle alueelle. Myös vaihtoehto 2:sen vaikutukset kulttuuriympäristöön ja maisemaan voisivat olla jonkun verran vähäisemmät.

Ympäristövaikutuksen arviointiselostuksessa on huomioitu varsin kattavat vaikutukset maankäyttöön, luonnonoloihin ja ihmisten elinoloihin.

Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistys ry

Arviointiselostus antaa hankkeen ympäristövaikutuksista tyydyttävän kokonaiskuvan. Monilta osin siinä on kuitenkin epätarkkuuksia, ja hankkeen pohjamateriaalina käytetyissä selvityksissä on puutteita. E-P:n lsyn mielestä rakennushankkeella olisi toteutuessaan paikallisesti erittäin merkittäviä negatiivisia vaikutuksia maisemakuvaan, muuttolinnustoon, luonnon monimuotoisuuteen ja uhanalaisiin lajeihin.

Maisemavaikutukset: sähkölinjan rakentaminen keskelle Ilmajoen Alajoen peltolakeutta heikentäisi valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta merkittävästi. Linja välillä Seinäjoen sähköasema – Kasarinloukko (6 km) tulisi jo olemassa olevan Seinäjoki-Tuovila linjan viereen, so. yhdessä ne muodostaisivat hyvin massiivisen rakenteen keskelle Alajokea (Kuva 1). Sekä lähi- että kaukomaisema muuttuisivat. Kolmen kilometrin osuus Marjomäessä heikentäisi vastaavasti Kyrönjoen arvokasta maisema-aluetta. Maisemakuva hankealueella heikkenisi myös metsäalueiden pirstoutumisen vuoksi.

Linnustovaikutukset: sähkölinjan rakentamisella olisi merkittäviä vaikutuksia alueen linnustoon; erityisesti muuttolinnustoon. Vakava puute on se, että hankealueen tärkeimmällä muuttolintualueella, Ilmajoen Alajoella (FINIBA, MAALI), ei ole tehty systemaattista muutonseurantaa. Syysmuuttoa ei ole arvioitu laisinkaan ja kevätmuuttoa arvioidaan yhden kirjallisuusviitteen pohjalta, sekä yhden kevään (2015) levähtäjälaskentojen pohjalta. Jotta kokonaiskuva muuttolintujen määrästä, reiteistä, lentokorkeuksista, levähdysalueista ja lajistosta muodostuisi, olisi seurantaa tehtävä useampana vuotena, koska vuosittaista vaihtelua

em. asioissa esiintyy. Selvityksiä ei voi pitää riittävänä, koska sähkölinja sijoittuisi keskelle merkittävintä linnustoaluetta.

Lisääntyvä sähkönjohtinten määrä Seinäjoen sähköaseman ja Kasarinloukon välillä lisäisi törmäysriskiä merkittävästi, koska samalla linjalla on jo ennestään muuttolinnuille vaarallinen Seinäjoki-Tuovila linja. Alueen muuttolinnustosta on olemassa varsin kattava havaintoaineisto (vrt. Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry:n havaintoarkisto), mutta sitä ei ole jostain syystä haluttu käyttää. Havaintoaineiston perusteella lausumme, että arviointiselostus antaa linjan linnustovaikutuksista olennaisella tavalla virheellisen kuvan.

Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen: Sähkölinjan molemmat rakennusvaihtoehdot (VE1, VE2) sivuaisivat Ilmajoella Kutsolankorven luonnonsuojelualueetta ja Ala-Peltoniemen luonnonsuojelualueeseen kaavailtua laajennusosaa (Tila 145-421-1-97) rakennusvaihtoehdossa 1 (VE1). Arviointiselostuksessa todetaan, että sähkölinjalla ei olisi vaikutusta näihin suojelukohteisiin. Johtokäytävän edellyttämät metsänhakuut voivat kuitenkin vaikuttaa suojelumetsien pienilmastoon. Käytössä olleiden karttojen tarkkuus ei anna mahdollisuutta asian arviointiin. Suojelualueita sivuavat voimalinjat myös heikentäisivät suojelukohteiden arvoa retkeilyalueena, koska alueen metsäinen yleisilme muuttuisi.

Leppikorvenjuoksun tervaleppäkorpi on kuvattu arviointiselostuksessa liian suppeana. Todellisuudessa tervaleppäkorpea on paljon laajemmalla alueella, ja rakennusvaihtoehdot 1 (VE1) heikentäisi kohteen arvoa merkittävästi. Ilmajoen Loukasmäen alueen paikallisesti merkittävä vesiliskojen/manterien (*Lissotriton vulgaris*) esiintymä olisi syytä huomioida sähkölinjaa suunniteltaessa. Nyt lajista tai sen elinpaikoista ei ole mitään mainintaa.

Vaikutukset uhanalaisiin lajeihin: Arviointiselostuksessa todetaan, että voimalinjan rakentaminen voisi edistää uhanalaisen tummaverkkoperhosen (*Melitaea dictynna*) menestymistä alueella. Väite on kummallinen, sillä lajia ei Seinäjoki-Ilmajoki-Jurva alueella esiinny, vaikka voimalinjoja ja niiden alustoja onkin runsaasti. Väistämättä herää ajatus, että voimalinjalle haetaan perusteetonta hyväksyntää.

Ilmajoen Alajoella esiintyvän, ja alueellisesti uhanalaiseksi luokitellun, vienansaran (*Carex atherodes*) esiintymisestä suunnitellun voimalinjan läheisyydessä ei ole mitään mainintaa. Saran runsain esiintymä on Tuomiluoman ja Kahrakuusentien risteyskohdassa, mutta laji on sittemmin levinnyt myös muualle Kahrakuusentien pientareille. Mielestämme saraesiintymä olisi huomioitava.

Liito-oravan (*Pteromys volans*) osalta arviointiselostuksessa todetaan, ettei linjan rakentamisella olisi merkittäviä vaikutuksia lajin lisääntymis- ja levähdysalueisiin. Koska linja kuitenkin sivuaa ja halkoo useita liito-oravan elinpiirejä, olisi sähkölinjalla mitä ilmeisimmin liito-oravien elinmahdollisuuksia ja leviämisteitä heikentävä vaikutus. Se, että Kasarinloukon liito-orava-alue on hakuissa lainvastaisesti hävitetty, ei voi olla rakentamisperusteeksi hyväksyttävä asia.

Voimalinjan vaikutus muuttavien lepakoiden (*Chiroptera*) lentomahdollisuuksiin todetaan vähäiseksi. Em. väite ei anna selvityksestä kovin ammattimaista kuvaa, vaikka väite sinänsä voi olla oikea. Arviointiselostuksessa todetaan, että viitasammakon (*Rana arvalis*) mahdollinen esiintyminen voimalinjan alueella huomioidaan myöhemmin pylväiden sijoitussuunnittelun avulla. Mielestämme näin takaperoinen käytäntö ei vastaa YVA-menettelyn normaalikäytäntöä.

Kun arviointiselostuksessa vielä todetaan, että sähkölinjan vaikutukset em. uhanalaisiin lajeihin perustuu pääasiassa ennestään olemassa olleeseen tietoon (vrt. viranomaisrekisterit ja aikaisemmat luontoselvitykset), on hyvin mahdollista, että arviointiselostuksen johtopäätökset perustuvat puutteelliseen tai vanhentuneeseen tietoon.

Fingrid Oyj / Maankäyttö ja ympäristö

Suunniteltu voimajohtoreitti sijoittuu noin 6 kilometrin matkalla Fingrid Oyj:n Seinäjoki-Tuovila 400+110 kV voimajohdon rinnalle. Arviointiselostuksen kappaleessa 7 *Hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja päätökset* on mainittu Fingridin arviointiohjelmalausunnon mukaisesti, että hankkeen jatkosuunnitteluvaiheessa Fingrid Oyj:ltä tulee pyytää risteämälausunto.

Fingrid Oyj:llä ei ole huomautettavaa arviointiselostuksesta.

Ilmajoen kunta/ ympäristölautakunta

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on arviointiohjelman tavoin rakenteeltaan selkeä ja tiedot on esitetty havainnollisesti. Ympäristövaikutusten arviointi on pääosin tehty riittävässä laajuudessa ja ammattitaitoisesti. Mm. hankkeen luonto- ja vesistövaikutuksia on kuvattu seikkaperäisesti. Ilmajoen kunnan ja sen lautakuntien arviointiohjelmasta antamat lausunnot on otettu jossain määrin huomioon arviointiselostuksessa. Lautakunta ottaa kantaa ensisijassa arviointiselostuksen maatalousvaikutuksia koskevaan arviointiin.

Maatalousvaikutusten arviointi: Maatalouteen kohdistuvia vaikutuksia sivutaan selostuksessa useassa eri kappaleessa mukaan lukien Yhdyskuntarakenne, kaavoitus ja maankäyttö, Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriperintöön, sekä Vaikutukset ihmisiin ja elinoloihin. Lisäksi harustettujen ja harustamattoman voimajohtopylvään vaikutuksia on arvioitu erillisessä kappaleessa.

Käsittelytavasta johtuen selostuksessa ei ole tavoitettu mahdollisten vaikutusten suuruusluokkaa ja taloudellista merkittävyyttä maatalouselinkeinolle; selvityksessä vaikutukset todetaan vähäisiksi. Vaikutusten paikallista merkittävyyttä kuvaavat kuitenkin hyvin esimerkiksi Ilmajoella pidettyjen arviointiohjelman ja –selostuksen esittelytilaisuuksiin osallistuneiden osallisten määrä ja Ilmajoen kunnan ja sen lautakuntien aikaisemmat lausunnot.

Maankäyttö- ja yhdyskuntarakenne: Ilmajoen maatalous- ja kotieläintuotanto on hyvin voimaperäistä. Arviointiselostuksessa todetaan, että voimajohto kulkee kahden Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaan merkityn maaseudun kehittämisen kohdealueen (mk-2) kautta. Kaavan suunnittelumääräyksissä todetaan mm. että *”Alueilla tulee kiinnittää erityisesti huomiota laajenevan asutuksen ja tilaa vaativien elinkeinojen, kuten teollisuuden ja suurimuotoisen eläintuotannon välisten maankäyttötarpeiden yhteensovittamiseen”*.

Molempien tarkasteltavien vaihtoehtojen vaikutus mk-2 –alueiden viljeltävyyteen on arvioitu hyvin pieneksi. Maatalousvaikutuksia arvioitaessa on kuitenkin todettu, että pylväsrakenteet vaikeuttavat maataloustyötä, lisäävät peltotöihin kuluva ajankäyttöä ja kustannuksia sekä lisäävät riskiä rikkakasvien leviämislle. Vuosittain tapahtuvat työkoneiden törmäykset pylväsrakenteisiin on todettu vahinkoja aiheuttaviksi riskeiksi.

Voimajohtoalueen peltoalueet toimivat eläintuotannon lannanlevitys- ja viljelyalueina. Maatalouden yksikkökoon kasvu on merkinnyt myös pelloilla käytettävien koneiden kasvua. Tämä osaltaan lisää edellä kuvattuja pylväsrakenteista aiheutuvia haittoja.

Arviointiselostuksessa esitetty voimajohdon sijoittaminen lähelle Munakantiellä sijaitsevaa eläinsuojaa siten, että se todennäköisesti estää toiminnan laajentamisen pohjoisen suuntaan, ei ota huomioon maakuntakaavan mk-2 -alueen suunnittelumääräystä maankäyttötarpeiden yhteensovittamisesta.

Vaikutukset ihmisiin ja elinoloihin: Voimajohdon vaikutukset asumiseen todetaan selostuksessa vähäisiksi, koska asuinkiinteistöjen määrä alle 200 m etäisyydellä on suhteellisen pieni. Kylätasolla tarkasteltuna voimajohdon vaikutus ulottuu kuitenkin laajemmalle alueelle. Hankkeen vaikutuksia virkistykseen kuvataan arvioimalla erityisesti voimajohdon vaikutuksia metsästyksen.

Hankealueen elinkeinojen nykytilaa kuvaavassa kappaleessa 16.3.2, todetaan, että maa- metsä- ja kalatalouden osuus Ilmajoen työpaikoista on 13 %, mikä on valtakunnallista keskiarvoa huomattavasti suurempi. Tarkemmin maatalouselinkeinoa kerrottiin kuvattavan maankäyttöä kuvaavassa kappaleessa 10.3.2. Edellä mainitussa kappaleessa elinkeinojakauman lisäksi todettiin voimajohtojen reittien Ilmajoella sijoittuvan sekä peltoalueille, että talousmetsiin. Kappaleessa 16.4.2 ei asumista ja virkistystä kuvaavien kappaleiden esimerkin mukaisesti kuvata voimajohtohankkeen elinkeinovaikutuksia, vaan arvioidaan yleisellä tasolla hankkeen vaikutuksia alueen ominaispiirteisiin. Elinkeinovaikutusten arviointi jää siten puuttumaan.

Vapaasti seisovien pylväiden ja harustetun pylvään ympäristövaikutusten vertailu: Arviointiselostuksessa todetaan, että vapaasti seisovia pylväitä käyttämällä maataloudelle aiheutuvia riskejä ja työajan menetystä kyettäisiin vähentämään. Niin ikään todetaan, että voimajohtojen lähellä työskentelevien varomattomuus aiheuttaa vuodessa tuhansia sähköntoimituksen keskeytyksiä ja maanlaajuisesti useiden miljoonien eurojen kustannukset. Selostuksen mukaan peltopinta-alan menetykset olisivat vapaasti seisovaa pylvästä käyttämällä hieman pienemmät kuin harustettua pylvästä käyttämällä, joskin viljelyalueiden menetys olisi molemmissa vaihtoehdoissa pieni. Vaihtoehtoisten pylväsrakenteiden aiheuttamia riski- tai kustannusvaikutuksia maa- ja metsätaloudelle ei ole eritelty.

Pylväsvalinnan maisemavaikutukset todetaan maanviljelyyn kohdistuvia vaikutuksia suuremmiksi, koska korkeampi vapaasti seisova pylväs näkyisi kauemmas maisemassa. Olemassa olevan harustetun linjan vierelle rakennettava ulkonäöltään erilainen linja lisäisi myös levottomuutta maisemakuvassa. Lisäksi lintujen törmäysriski johtimiin kasvaa, mikäli vierekkäisiä johtimia on korkeussuunnassa useilla tasoilla.

Maatalousvaikutusten yhteenveto: Arviointiselostuksessa maatalouden toimintaa kokonaisuutena ja sen vaikutusta alueen kyliin ja ihmisten elinoloihin Ilmajoella ei käsitellä selostuksessa huolimatta sen elinkeinollisesta merkittävydestä alueella ja siitä, että voimalinjan on tarkoitus kulkea suureksi osaksi peltoalueiden halki.

Hankkeen elinkeinovaikutusten arvioinnin puuttuessa on lähes mahdotonta arvioida voimajohdon rakentamisesta tai pylvästyypin valinnasta aiheutuvien vaikutusten suuruutta, jotka aiheutuvat peltopinta-alan menetyksestä, työajan käytön lisääntymisestä ja todennäköisistä koneille tai voimajohdolle syntyvistä riskeistä; pelkästään vahinkojen todettiin maanlaajuisesti aiheuttavan yhteensä miljoonien eurojen kustannukset vuodessa. Niin ikään yksittäisen kotieläintilan laajentamismahdollisuuksien heikkenemisellä voi olla merkittäviä paikallisia ja alueellisia vaikutuksia. Selostuksessa voimajohdon rakentamisen vaikutukset

maatalouteen arvioitiin vähäisiksi, koska vaikutusten suuruutta arvioitiin lähinnä vain menetettävän peltopinta-alan perusteella.

Muita huomiota: YVA-prosessin jälkeen mahdollisesti aloitettavissa verkon suunnittelu- ja rakennustöissä on otettava huomioon, että VE 2 sivuaa Riihinevan pohjavesialuetta, jonka pohjaveden muodostumisalueen laajuudesta ei ole täyttä varmuutta.

Johtopäätökset: Arviointiselostuksen maa- ja metsätalouden sekä elinkeinovaikutusten arviointi on puutteellinen. Ilmajoen kunta on koko hankkeen ajan edellyttänyt vapaasti seisovien pylväiden käyttöä hankealueella. Muilta osin ympäristölautakunta pitää arviointiselostusta riittävänä.

Ilmajoki-Seura ry

Toivomme, että suunniteltu voimajohto mahdollisesti toteutuessaan rikkoo niin vähän kuin mahdollista Alajoen rikasta kulttuuri- ja perinnemaisemaa.

Liikennevirasto/ Tekniikka ja ympäristö/ Väylänpito

Voimajohto ylittää Kaskisen satamasta Seinäjoelle kulkevan sähköistämättömän rautatien, valta-, yhdys- ja seututeitä sekä muita alemman luokan teitä. Uudet pylväspaikat eivät saa estää rautatiealueen käyttöä. Liikenneviraston toteaa, että voimajohdon suunnittelussa tulee huomioida ratalain 15.8.2016 voimaantullut 37 §, jonka mukaan radan suoja-alue on voimassa kaikilla valtion rataverkon alueilla. Lisäksi tulee noudattaa Radanpidon turvallisuusohjetta (15/2017) valtion rataverkolla rautatiealueella tehtävissä töissä.

Voimajohdon rakentamiseksi rautatien yli tulee hakea Liikennevirastolta risteämälupaa (lunastusluvan jälkeen). Lupahakemus tulee toimittaa lähempänä ajankohtaa, jolloin varsinainen voimajohdon rakentaminen lähenee. Luvassa käsitellään turvallisuusasiat ym. vastuuasiat sekä hyväksytään rautateiden osalta tarkemmat suunnitelmat.

Liikennevirasto muistuttaa, että siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen raskaita kuljetuksia. Jos rakenteiden vahvistamiselle todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella.

YVA-selostuksessa liikennevaikutusten arviointi on esitetty riittävällä tasolla. Maanteiden osalta kantaa ottaa tarkemmin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Seinäjoen kaupunki / ympäristönsuojelu

Arviointiselostus on selkeä ja antaa vastaukset YVA-arvioinnin aikana tullessiin kysymyksiin. Myös pysyväisvaikutukset luontoon ja luonnonsuojelualueisiin selvitetään riittävästi.

Seinäjoen alueella kulkeva johdon osa on melko lyhyt, mutta maisemallisesti tärkeä. Näin ollen merkittävä osa ympäristönsuojelun antamista ohjelmavaiheen kommentteista koski maisema-arvoja. Selostuksessa on tutkittu hyvin valitut voimajohtovaihtoehdot. Vastauksissa selitetään teknis-taloudellisen toteutuskelpoisuuden yhdistäminen ympäristön huomioimiseen sekä kulttuurimaiseman muutoksen jatkuminen kehityksen myötä.

Suomen lintutieteellinen yhdistys ry (SSLTY ry)

Arviointiselostus antaa hankkeen ympäristövaikutuksista tyydyttävän kokonaiskuvan. Monilta osin siinä on kuitenkin epätarkkuuksia, ja hankkeen pohjamateriaalina käytetyissä selvityksissä on puutteita. SSLTY ry:n mielestä rakennushankkeella olisi toteutuessaan merkittäviä negatiivisia vaikutuksia hankealueen linnustoon; erityisesti muuttolintuihin.

Vakava puute on se, että hankealueen tärkeimmällä muuttolintualueella, Ilmajoen Alajoella (FINIBA, MAALI), ei ole tehty systemaattista muutonseurantaa. Syysmuuttoa ei ole arvioitu laisinkaan, ja kevätmuuttoa arvioidaan yhden kirjallisuusviitteen pohjalta, sekä yhden kevään (2015) levähtäjälaskentojen pohjalta. Jotta kokonaiskuva muuttolintujen määrästä, reiteistä, lentokorkeuksista, levähdysalueista ja lajistosta muodostuisi, olisi seuranta tehtävä useampana vuotena, koska vuosittaista vaihtelua em. asioissa esiintyy. Tästä on keskusteltu myös hankkeen ohjausryhmässä, mutta parannusta tähän puutteeseen ei ole saatu. Selvityksiä ei voi pitää riittävänä, koska sähkölinja sijoittuisi keskelle merkittävintä linnustoaluetta.

Lisääntyvä sähkönjohdinten määrä Seinäjoen sähköaseman ja Kasarinloukon välillä lisäisi törmäysriskiä merkittävästi, koska samalla linjalla on jo ennestään muuttolinnuille vaarallinen Seinäjoki-Tuovila linja.

Alueen muuttolinnustosta on olemassa varsin kattava havaintoaineisto (vrt. Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry:n havaintoarkisto), mutta sitä ei ole jostain syystä haluttu käyttää. Havaintoaineiston perusteella lausumme, että arviointiselostus antaa linjan linnustovaikutuksista olennaisella tavalla virheellisen kuvan.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan Piiri ry

Pidämme ympäristövaikutusten arviointiprosessia muodollisesti hoidettuna, eikä prosessissa ole ollut juurikaan kansalaisilla ja yhteisöillä aitoa vaikuttamismahdollisuutta. Huomiodut asiat ovat pieniä ja kosmeettisia jo oleville päävaihtoehdoille pohjautuvia muutoksia.

Maisemallisesti ja linnustollisesti Alajoelta kasariloukolle menevä linja muodostaa merkittävän näkymähaitan, mutta myös todellisen lintuesteen etenkin vapaasti seisovilla paaluilla toteutettuna. Alajoenlinnustollisesti arvokkaan alueen poikki mennessä sähkölinjaverkosto on todella haitallinen "lintuverkko", josta kookkailla linnuilla, etenkin lasku- ja nousukiidossa matalalla, hämärässä ja usvassa lentäessä on todellinen riski törmätä johtimiin. Vapaasti seisovien pylväiden "törmäysikkuna" on haruksellisia pylväitä selvästi suurempi. On huonoa suunnittelua lisätä maisema-alueelle ja maakunnalliselle lintualueelle tämänkaltaisia rakenteita.

Vaihtoehtoiseksi merkitty reitti VE2 Kiikerinkylässä vaikuttaisi olevan luonnon kannalta edullisempi vaihtoehto, vaikka johtokatu kulkeekin maisema-alueen rajan tuntumassa. Luonnonsuojelualueella (Ala-Peltoniemi) virtaava Leppikorvenjuoksu säästyisi siten kokonaisuudessaan muuttumattomana ja nykytilassaan sekä lähialueen ikääntyvät metsät säästyisivät sähkölinjan rakentamiselta. Suojelualueen välittömässä tuntumassa on myös muita lajistoltaan arvokkaita metsäkohteita, jotka ovat suojelemattomia.

Koko hanke toteutetaan hyvin pitkälle vain tuulivoimahankkeiden varalta. Jurva-Kurikka -välisen sähkönsiirron olisi voinut korvata vain rakentamalla ko. välille uuden linjan varasyöttöyhteydeksi Jurvaan. Mahdollisen Oksivuoren tuulivoimahankkeen osalta siirtolinjan voisi rakentaa myöhemmin hankkeen toteutuessa Alajoelta Kiikerinkylän kautta. Erittäin todennäköistä on, että tuulivoimahankkeista ei tule toteutumaan kuin pieni osa. Todennäköistä

on myös, että tuulivoimaloiden syöttökaapelina Oksivuoren alueella riittää 20 kV yhteys. Lehtivuoren hanke ei tule toteutumaan pohjavesialueista johtuen. Jurvantien varteen jäävät Megatuulen useat hankkeet vaatisivat jo kookkaamman syöttölinjan, johon käyttöön uusi Jurva-Kurikka -linja riittäisi ilman, että Niinistö-Oksivuoren välistä linjayhteyttä tarvittaisiin lainkaan. Siten voidaan arvioida koko linjarakentamisen tarpeellisuutta suunnitellussa laajuudessa osin tarpeettomana.

Linjaus pirstoo metsäpalstoja Kiikerinkylän ja Niinistön välissä, etenkin kun alueen sarkajako on linjaan nähden erisuuntainen. Kymmenien metrien levyinen johtokatu pirstoo ja muuttaa alueen metsäluontoa huomattavasti.

Pohjavesialueille linjan rakentamista tulisi välttää kokonaan, sillä linja edellyttää aina rakennustoimia ja koneellista ajoa ja kulkua rakennusalueella, myöhemmin tarvitaan myös huolto- ja raivaustoimenpiteitä, jotka aina aiheuttavat osaltaan riskejä pohjavesille.

Alueelta on löytynyt muinaismuistolain mukaisia kohteita 4 kpl. Selostuksessa ei kovin tarkasti esitetty, miten ja millä menetelmillä ja mitä aineistoja käyttäen alueen muinaiskohteet on selvitetty. Alueelle tehtyjen tuulivoimakaavoitukseen liittyvien inventointien mukaan muinaismuistolain kohteita näillä alueilla olisi melko runsaastikin. Siten toisaalta vähän ihmetyttää sähkölinjan tuntumasta löytyneiden havaintojen vähäisyys.

Suomen Metsäkeskus

Suunniteltu voimajohto muuttaa maankäyttöä eniten osuuksilla, joissa voimajohtolle joudutaan avaamaan uusia maastokäytäviä metsässä. Samoin suurimmat luontotyyppeihin ja kasvillisuuteen kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat metsäisillä johtoreittiosuuksilla, missä uudelta voimajohtoaukealta joudutaan kaatamaan kaikki puusto. Uusi voimajohto lisää myös metsäisten elinympäristöjen ja metsien tilusrakenteen pirstoutumista, jonka osalta tilanne hankealueella on jo ennestään huono.

Metsän pinta-alojen menetystä ei voitane hankkeessa estää kuin vähäisissä määrin, joten hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa tulisi keskittyä suosimaan sellaisia ratkaisuja, jotka pirstovat metsien tilusrakennetta mahdollisimman vähän. Metsäluonnolle aiheutuvien ympäristövaikutusten vähentämiseksi Metsäkeskus kannustaa hanketoimijaa selvittämään ja kokeilemaan myös uusia keinoja, joilla hankkeen haitallisia ympäristövaikutuksia voitaisiin vähentää. Yksi mahdollisuus voisi olla tekopötkelöiden tekeminen lehtipuista uusien johtokatuja avauksen yhteydessä.

Lahopuu on merkittävin Suomen metsien minimuotoisuuteen vaikuttava metsän rakennepiirre ja sen voimassaolo on edellytys metsäekosysteemin terveelle toiminnalle. Tekopötkelöiden avulla voitaisiin lisätä lahopuun määrää ja edistää siten lahopuusta riippuvaisten eliöeläinten elinolosuhteita hankealueen talousmetsissä. Avattavan uuden sähkölinjan reunat ja alusta voisivat olla erinomainen kohde tekopötkelöiden tekemiseen. Ottamalla tämä mahdollisuus huomioon ja uuden avattavan linjan suunnitteluvaiheessa, voitaisiin tekopötkelöitä tuottaa hankealueelle runsaasti ja kustannustehokkaasti samalla kun uutta linjaa avataan.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/ alueidenkäyttö

Seinäjoki-Kurikka (Jurva) välin 110 kV:n voimajohto sijoittuu pääosin harvaan asutulle maa- ja metsätalousalueelle. Merkittävimmät vaikutukset tulevat kohdistumaan erityisesti alueen maisemankuvaan johdinpylväiden ja avattavien johtoteiden rakentamisen seurauksena.

Johtolinja tulee aiheuttamaan myös rajoitteita muulle maankäytölle, kuten asuinrakentamisen sijoittumiselle voimalinjan läheisyyteen.

YVA - arviointivaiheen yhteydessä linjavaihtoehdot rajattiin V1:een ja V2:een, joista V2 olisi ollut kulttuuriympäristön ja maisema-alueiden kannalta parempi vaihtoehto. Ilmajoen Alajoen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen osalta vaihtoehdoilla ei ole kuitenkaan merkittävää eroa. Hankkeen yhteydessä olisi voitu selvittää/arvioida mahdollisuutta 400 kV:n ja 110+110 kV:n linjojen sijoittumisesta samaan pylväsrakenteeseen (ratkaisu ei todennäköisesti ole mahdollinen, mutta se olisi hyvä perustella selostuksessa).

Voimassa olevat maankäytön suunnitelmat kuten Etelä-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaava tai vaihekaavat eivät aseta esteitä suunnitellun voimalinjan rakentamiselle. Arviointiselostuksessa on myös listattu linjauksen kohdalle osuvia asema- ja yleiskaavoja. Kuntakaavoituksen puolesta ei tule suoria esteitä voimalinjan rakentamiselle, mutta voimalinjan reitti saattaa edellyttää asemakaavojen tarkistamista arviointiselostuksessakin esitetyiltä osin. Voimalinja tulee ilmeisesti palvelemaan myös Kurikan Rasakankaan ja Kalistannevan tuulivoimapuistojen (yleiskaava-alueiden) sähkönsiirtoa. Tuulivoimayleiskaavoista näytti tämän asian käsittelyn yhteydessä puuttuvan Kurikan Lehtivuorten tuulivoimapuiston yleiskaava, joka on ollut kunnanvaltuuston hyväksyttävänä 31.8.2015. Kaava ei ole kuitenkaan valitusprosesseista johtuen ilmeisesti vielä lainvoimainen. Mainittu tv-puiston yleiskaava-alue sijoittuu kaakkoispuolelle Kalistannevan kaava-alueeseen kiinni rajauten. Myös Lehtivuorten yleiskaava olisi aiheellista huomioida arviointiselostuksessa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/ liikenne -vastuualue

Liikennevaikutusten arviointi on ollut riittävää. YVA -arviointiselostuksessa todetaan, että tuleva linja ylittää useita maanteitä sekä valtatie 3, joka kuuluu suurten erikoiskuljetusten verkkoon. Rakennettaessa voimalinjaa maantien yhteyteen tulee noudattaa Liikenneviraston määräyksiä ja ohjeita. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida voimajohtopylväiden - tai niihin liittyvien rakenteiden sijoittelussa maantien suoja- tai näkemäalueet, joille ei tule sijoittaa voimajohtoon rakenteita. Suurten erikoiskuljetusten tarvitsemat alikulkukorkeudet on myös huomioitava.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/ luonnonsuojelu

Nyt suunnitteilla oleva Seinäjoki-Jurva 110 kV:n -voimajohto sijoittuu itäosastaan Seinäjoki-Tuovila 400+110 kV -voimajohtoon viereen kansallisesti ja maakunnallisesti arvokkaalle Alajoen lintuohjelma-alueelle (FINIBA ja MAALI), jossa ne yhdessä muodostavat törmäysriskin alueen linnuille. YVA-selostuksen mukaan Seinäjoki-Jurva 110 kV:n -voimajohto voisi teoriassa johtaa törmäysriskin kasvamiseen alueella, mutta sillä ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta törmäysriskiin. Törmäyksiä voidaan vähentää merkitsemällä johtimet asentamalla niihin lintujen varoituspalloja. YVA-selostuksen mukaan, mikäli johtimet merkitään asianmukaisesti, voidaan pitää epätodennäköisenä, että törmäykset aiheuttaisivat populaatiotason vaikutuksia millekään voimajohtoon suunnittelualueen kautta muuttavalle tai alueella levähtävälle muuttolintulajille.

ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö toteaa, että yhteysviranomaisen on lausunnossaan YVA-ohjelmasta edellyttänyt selvittämään myös lintujen syysmuuttoa ja arvioimaan hankkeen vaikutuksia erityisesti Alajoen lintuohjelma-alueella syksyisin levähtävään linnustoon. Erillistä syysmuutoselitystä ei kuitenkaan ole tehty. YVA-selostuksen sivulla 119 mainittujen lähtöaineistojen perusteella kevätlevähtäjälaskentoja on suoritettu vuosina 2015 ja 2016, mutta tekstissä ja selostuksen lopussa olevien lähdeviitteiden perusteella kevätlaskentoja on

suoritettu ainoastaan vuonna 2015. Edellä olevan perusteella hankkeen ehkä merkittävin linnustoon vaikuttava seikka, eli suunnitellun linjan sijoittuminen Ilmajoen Alajoen lintuohjelma-alueelle, jää vaikutusten osalta epävarmalle pohjalle. Alue on kansallisesti tunnustettu arvokas lintualue ja yhden kevään tarkkailu ei anna oikeaa kuvaa alueen lintumääristä.

Ilmakuvatarkastelun perusteella vaikuttaa siltä, että YVA-ohjelmassa esitetty liito-oravalle soveltuva elinpiiri Kasarinloukossa kohdassa, jossa nyt kyseessä oleva Seinäjoki-Jurva 110 kV:n voimajohto erkanee Seinäjoki-Tuovila 400 kV:n voimajohdosta, on hakkuiden seurauksena ainakin osaksi hävinnyt. Kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella ei kuitenkaan pysty päättämään kulkeeko uusi YVA-selostuksessa esitetty linjaus hakkuissa syntyneellä avohakkuualueella, vai vaatiiko uusi linjaus esimerkiksi puustoisten alueiden lisäraivausta, jolla saattaisi olla vaikutusta alueen jäljellä olevaan liito-oravareviiriin.

YVA-selostuksessa esitetty hankkeen positiivinen vaikutus erittäin uhanalaisen ja erityisesti suojellun tummaverkkoperhosen (*Melitaea diamina*) potentiaalisen elinympäristön lisääntymiselle on väkinäinen. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueen lähin tunnettu tummaverkkoperhosesiintymä sijaitsee linnuntietä mitattuna yli 30 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Esiintymä on samalla pohjoisin tunnettu pääasiallisen esiintymisalueen sijaitessa rannikon tuntumassa.

Yksityismaiden suojelualueiden, ympäristötukikohteiden, arvokkaiden metsäisten luontotyyppien sekä liito-oravan kannalta YVA-selostuksessa esitetty johtoreitti VE1 vaikuttaisi soveliaamalta. Toisaalta reitti kulkisi keskeisemmin Ilmajoen Alajoen valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella verrattuna vaihtoehtoon VE2. ”

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/ vesihuolto

Voimajohtoreitin lähialueilla on useita pohjavesialueita. Johtolinja ylittää kolme I-luokan vedenhankintaa varten tärkeää pohjavesialuetta ja niissä olevan varsinaisen pohjaveden muodostumisalueen. Ilmajoella pohjavesialueista ovat Salonmäki A (1014502 A) ja Kurikassa Iso Pättikangas (1030113) ja Hietikko (1017510). Lisäksi Ilmajoen Jäpissä ja Kiikerinkylässä on yhteensä kolme linjan lähellä olevaa I-luokan pohjavesialuetta: Riihineva (1014509), Pikkujäppi (1014511) ja Jäppi (1014510).

Salonmäki A (1014502 A): Suunniteltu johtoreitti ylittää Salonmäki A pohjavesialueen noin 300 metrin etäisyydellä Koskuslähteen vedenottamosta pohjoiseen. Johtoreitti ylittää pohjavesialueen noin 500 m:n matkalla, josta noin 100 metriä sijaitsee varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella. Selostuksen mukaan varsinainen muodostumisalue voidaan ylittää ilman pylväsperustuksia, sillä pylväsperustuksien etäisyys kyseisellä kohdalla on noin 300 metriä. Tältä osin EPOELY:n vesihuoltoryhmän YVA-ohjelmassa antama ohjeistus on otettu huomioon.

Koskuslähteen vedenottamon omistaa Ilmajoen kunta ja se on vuokrattu Lakeuden Vesi Oy:lle. Vedenottamalla on Länsi-Suomen vesioikeuden määräämä suoja-alue (27.1.1983), jossa todetaan, että suoja-alueella ei saa suorittaa sellaista toimintaa, jonka johdosta veden laatuun haitallisesti vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen tai joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua. Lähisuojavyyhykkeen raja sijaitsee noin 600 metriä suunnitellusta voimajohtolinjasta luoteeseen ja noin 1100 metriä kaakkoon. Lähisuojavyyhykkeen määräyksissä todetaan mm. että maaleikkauksien tekeminen korkeuden +52,30 m (N60 ?) alapuolelle on kielletty. Pylväiden sijaintoja suunniteltaessa tulee kaikki

Länsi-Suomen vesioikeuden suoja-alueille antamat määräykset ottaa huomioon ja tarvittaessa muuttaa linjausta siten, että se ei kulje Salomäki A vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen läpi.

Koskuskähteen lähi-/kaukosuojavyöhykkeelle ei tule sijoittaa voimajohtopylväitä. Seinäjoki-Jurva 110 kV:n YVA-selostuksesta tulee pyytää lausunto Koskuskähteen vedenottamon omistajalta Ilmajoen kunnalta, sekä vedenottamon vuokraajalta Lakeuden vesi Oy:ltä.

YVA-selostuksen sivulla 116 on maininta Koskuskähteen lähi-/kaukosuojavyöhykkeiden huomioimisesta yksityiskohtaisemmassa voimajohtojen sijoitussuunnittelussa ja siitä, että Länsi-Suomen vesioikeuden Koskuskähteen suoja-alueelle antamat määräykset otetaan huomioon mm. rakentamisen yhteydessä. Tältä osin EPOELY:n vesihuoltoryhmän YVA-ohjelmassa antama ohjeistus on otettu huomioon.

Salomäki A alueella esiintyy laajasti happamia sulfaattimaita. Maata kaivettaessa ja pohjaveden pinnan mahdollisesti aletessa uusia maakerroksia altistuu hapen vaikutukselle.

Iso Pättikangas (1030113): Suunniteltu johtoreitti ylittää Iso Pättikankaan pohjavesialueen noin 560 metrin matkalla, josta noin 350 metriä varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella. Suunnitellun johtoreitin läheisyydessä sijaitsee ainakin kaksi kaivoa tai vedenottamo. Viitalan vedenottamo sijaitsee noin 400 metrin etäisyydellä rakennettavasta johtolinjasta. Tässä hankkeessa keskimääräiseksi pylväsväliksi on arvioitu 280 metriä. Pylväspaikat tulee valita mahdollisuuksien mukaan pohjaveden varsinaisen muodostumisalueen ulkopuolelle. YVA-selostuksen mukaan I-luokan pohjavesialueilla, joissa pohjavesi on lähellä maanpintaa, pyritään maanpintaa korottamaan pylväsalan osalta. Näin ollen pohjaveteen kohdistuvat vaikutukset minimoidaan myös mahdollisten sulfaattimaiden osalta. Iso Pättikankaan alueelta ei löytynyt GTK:n aineistosta tietoa mahdollisista happamista sulfaattimaista.

Hietikko (1017510): Hietikon vedenottamo sijaitsee johtolinjasta noin 200 metrin etäisyydellä. YVA-selostuksen mukaan Hietikon pohjavesialueen varsinaiselle muodostumisalueelle tulisi sijoittamaan kolme pylväsperustusta. Ennen pylväsperustusten rakentamista tulee pohjaveden pinnankorkeus selvittää, jotta perustuksia ei uloteta pohjaveteen saakka. Tutkimusten yhteydessä tulee alueelle asentaa pohjavesiputkia pohjavedenlaadun tarkkailua varten.

Aikaisemmin YVA-ohjelman yhteydessä uusi 110 kV voimajohtolinja oli suunniteltu rakennettavaksi vanhan purettavan 45 kV linjan paikalle, josta tässä YVA-selostuksessa ei ollut mainintaa. Kaikki vanhan voimalinjan mahdollisesti purettavat/puretut rakenteet tulee kuljettaa pois Hietikon vedenhankintaa varten tärkeältä pohjavesialueelta. Mahdolliset vanhat pylväspaikkojen kaivannot tulee täyttää ympäristö- kelpoisuustestatuilla maamassoilla. Hietikon vesijohtoyhtymältä tulee pyytää lausunto voimajohtolinjan YVA-selostuksesta.

Riski happamien sulfaattimaiden esiintymiseen Hietikon pohjavesialueella pylväsperustuksia ja haruksia kaivettaessa on GTK:n aineiston mukaan huomattavasti pienempi kuin Salomäki A pohjavesialueella.

Ilmajoen Riihineva (1014509), Pikku-Jäppi (1014511) ja Jäppi (1014510): Riihineva on turvepeitteinen pohjavesialue, jossa on lähteisiin rakennettu kaksi kaivoa. Pikku-Jäpin alueella ei ole vedenottamoita. Jäppi on syklininen moreenimuodostuma, jossa sijaitsee yksi vedenottamo. Kaikki kolme pohjavesialuetta ovat vedenhankintaa varten tärkeitä I-luokan pohjavesialueita.

Arviointiselostuksen mukaan HD-pylvästä käytävään johtoväliin sijoittuvat pohjavesialueet Salonmäki A ja Iso Pättikangas ja harustettua kaksijalkaista putkipylvästä käytävään Hietikon pohjavesialue. YVA-menettelyn jälkeen alkavassa yleissuunnitteluvaiheessa tehtävien maaperäselvitysten lisäksi tulee selvittää myös mahdolliset happamat sulfaattimaat. Pylväsperustuksia ei tule mahdollisuuksien mukaan sijoittaa pohjavesialueen varsinaiselle muodostumisalueelle, eikä pohjavesilammikoihin.

Ympäristönsuojelulaisissa säädetään mm. pohjaveden pilaamiskiellosta YSL 17 § (527/2014), joka tulee ottaa huomioon voimajohtolinjan rakentamisessa. Voimajohtolinjan pylväspaikkojen sijainteja ja perustamistapoja/korkeusasemia määritettäessä tuulee suunnitelluilla pylväs- ja haruspaikoilla tehdä maaperätutkimukset. Tutkimuksissa pohjavesialueella on määritettävä maalajien lisäksi pohjavedenpinnan taso ja mahdollisten sulfaattimaiden esiintyminen. Perustuksia ei tule tehdä pohjavesipinnan alapuolelle pohjavesialueella vaan tarvittaessa korottaa perustukset ympäristökelpoisuustestatuilla maamassoilla. Tarvittaessa pylväiden paikat tulee siirtää pois varsinaiselta muodostumisalueelta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/ vesistö

Voimalinja kulkee Kyrönjoen yläosan tulvasuojelurakenteiden yli. Rakenteet on mitoitettu keskimäärin kerran 20 vuodessa toistuvalla tulvalla. Sitä suuremmalla tulvalla Kyrönjoen vesi päästetään pengerrysalueille. Kyrönjoen rannalla molemmin puolin on penkereet, joiden kunnossapidosta vastaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Voimajohtolinjan rakenteita ei kannata suunnitella aivan joen varteen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/ ympäristönsuojelu

Muutama asuinrakennus ja yksi työssäkäyntipaikka sijaitsevat alle 40 m etäisyydellä voimajohtolinjasta. STUK suosittelee, että voimajohtolinjan ja asutuksen välillä olisi yli 40 m johdosta aiheutuvan sähkö- ja magneettikentän takia. Toisaalta YVA-selostuksen mukaan magneettivuon tiheys ko. kohteissa ei ylitä STUK:n suositusta, 0,4 mikroT. Koronamelulla ei pitäisi olla vaikutusta asutukseen.

Mielipide 1

Voimalinja katkaisee metsäsarkamme, paikka on todella ahdas ja linja sijaitseisi hyvin lähellä asuinrakennuksiamme. Tilojen välillä olevaa metsää pitää hakata, lisäksi voimalinjasta tulee meluhaittaa, säteilyä ja maisemallisestikaan se ei meidän näkemyksemme mukaan ole suositeltava vaihtoehto.

Lisäksi voimalinja kulkee maatalousmaan halki. Siinä menetetään viljelysalueita 10 - 15 aaria kunkin paalun kohdalta. Paalut ja johdot haittaavat maanviljelijän työskentelyä ja menetetyt viljelysalueet lisäksi paalujen alueelle kasvaa rikkakasveja, villiheiniä, hukkakauraa ja pajuja.

Tilojemme takaa alkaa laaja metsäalue, joka on jo valmiiksi hakattu (ehdotus voimalinjan sijainnista kartalla). Linja kulkisi Vähävuoren metsätien vierestä, metsän läpi eikä haittaa kenenkään asuinrakennuksia. Näin tässä olisi huoltotiekin jo valmiina. Luonnon suojeleminen on tärkeää, mutta silti asuinrakennukset ja kuntalaisten kotitilojen toimivuus ja asumismukavuus tulisi asettaa etusijalle.

Mielipide 2

Vastustamme peltojemme halki suunnitteilla olevaa Carunan voimalinja hanketta, koska etäisyys lähimpiin taloihin on alle 200 m. Korvenloukon Vesiosuuskunnan lähdevedet tulevat viiteen taloon alueelta, minne on suunniteltu Carunan voimalinja.

Mielipide 3

Perikunnan osakas vastustaa voimalinjan rakentamista kotitalon viereen.

Mielipide 4

Perikunnan osakkaana kiellän voimalinjan rakentamisen kotilalomme viereen.

Mielipide 5

Caruna on kyvytön hoitamaan nykyisiä sähköverkon sopimuksia ja yhteyksiä maanomistajien kanssa. Yhtiö käyttää törkeästi hyväkseen sen lainsäädännössä huomioitua erityisasemaa. Arvioinnissa on sitten kevään informaation tehty oleellisia muutoksia, on luovuttu vanhan linja-aukon käytöstä, siirrytty tienvarsilinjaukseen, koska tuulipuiston muuntoasema on alun perin ollut sijoitettuna liian kauas tuulipuistosta. Nyt se sijoitetaan samaan alueeseen jossa on noin 90 omistajan metsästysmaja- vapaa-ajanviettopaikka, kalliokiviaines ottopaikka ja sen varastoalue, soraomnttu ja tervahauta. Muutos on tehty tutkimatta aluetta ja sen varressa olevia kohteita, joudutaan tekemään mutkia ja kiertelemään kiperiä kohtia.

Kurikan Koivistonkylän m.s:n metsästysmaja (Majakunta) huomioidaan vain sanallisesti kohdassa virkistys. Pitäisi huomioida myös lomapaikkana. Lakeuden Moottorikelkkailijoiden kelkarataa ei huomioida mitenkään. Arviointi on ristiriidassa 12.2.2015 päivätyn Viitin Tuulivoimahankkeen yva ohjelman kanssa, koskien Lautakankaantien pohjoispään-metsästysmajan seutua (viitasammakko ja liito-orava). Monessa kohdassa mainitaan yhteistyöstä maanomistajien kanssa, mutta maanomistajat eivät ole päässeet vaikuttamaan suunnitteluun. Vaikutukset mainitaan vähäisiksi, kuitenkin kohdallani vaikutus olisi noin 13 hehtaaria, enkä ole osallisena tuulipuistoon.

Linjalla on huomioimattomia arvoja, kuten suppa, kaksi käärmeukuusta ja loimuisia koivuja. Lisäksi linja ei sovi maisemallisesti paikkaan josta avautuu pohjois-koilliseen avoin maisema puuston yli aina Lapuan Simpsiölle ja Seinäjoelle, Nopankylään. 10-pykälän kohde. Lisäksi Jurvantien vastapuolella siirtoviemäri, joten paikkaan tulisi 55-80 m avoin alue tien ja viemäriinlinjan kanssa. Ehdotan että linjaus siirretään Kotasaarentin alkupää- Pahkavuoren huipun tasolta kulkemaan pohjoisempaa reittiä aina Kalistantie-Jurvantien risteystä kohti, riittävän kaukaa metsästysmajasta. Tällöin välttyttäisiin selostamieni kohtien tuhoamiselta, linja soveltuisi paremmin maisemaan ja olisi rasituksena/hyötynä paremmin kohdennettuna heille jotka ajavat tuulivoimaa alueelle.

Mielipide 6

En hyväksy suunnitelmia voimajohtojen vetämisestä omistamieni metsien läpi. Nykyisen suunnitelman mukainen linja tulisi pilkkomaan metsäpalstani kolmeen pieneen ja hyödyttömään viipaleeseen! Hankkeen keskeisissä ympäristövaikutuksissa mainittu ”vähäinen vaikutus maa- ja metsätaloudelle” ei ole tilakohtaisesti millään muotoa vähäinen ja merkityksetön: Kysymyksessä omalla kohdallanikin on pienehkö tila, johon metsän arvon

romahduksella on iso taloudellinen merkitys, puhumattakaan muista metsänkäyttöä vaikeuttavista seikoista.

Mielipide 7

Koska voimalinjaa ei rakenneta pelkästään yleishyödyllisistä syistä, vaan se kiertää Kasarinloukon kautta tuulipuistojen takia, korvauksen voimalinjasta tulisi vastata tuulivoimalueelta maanomistajille maksettavia korvauksia. Muussa tapauksessa maanomistajia ei kohdella yhdenvertaisesti.

Jos valitaan nykyisistä vaihtoehtoista (VE1) eteläinen, tulisi se siirtää Kasarinloukon päästä metsäosuudella hieman pohjoisemmaksi. Pohjoisempina menee suora tilojenvälinen rajalinja. Siinä haitta jakaantuisi useammalle tilalle eikä tulisi tilojen pirstoutumista. Nykyisellään eteläisempi linja menisi noin 750 m metsässäni jakaen yhtenäisen palan kolmeen osaan sekä muita samassa yhteydessä olevia tiloja kahteen osaan. Haitta-ala minulla on linjan nykyisellä suunnitelmalla $7,5 \times 0,5 = 3,75$ ha, josta taulukkojen mukainen korvaus ei vastaa todellista arvонmenetystä.

Pylväiden valinta tulisi suorittaa sillä perusteella, että haitta olisi mahdollisimman pieni. Ainakin pelloille pitäisi ehdottomasti vaatia vapaasti seisovat pylväät, koska niistä koitua haitta maanviljelykselle on huomattavasti pienempi kuin haruksellisista pylväistä. Pylväiden alustoja ei voi viljellä, joten niistä tulisi hyödyttömiä rikkaruohopesäkkeitä.

Mielipide 8

Caruna Oy:n suunnittelema voimajohto ylittää kiinteistömme, jota sen vuoksi uhkaa yhtiön vireille panema lunastusyritys. Vastustamme Caruna Oy:n voimajohtohanketta siinä muodossa kuin se ilmenee tutkimuslupa-asiakirjoista, YVA-ohjelmasta ja YVA-selostuksesta.

Caruna Oy ei ole tehnyt selkoa suunnittelemansa voimajohdon siirtokapasiteetista tai muistakaan teknisistä ratkaisuista muuten kuin ilmoittamalla, että voimajohto toteutettaisiin Niinistönnövan ja Seinäjoen välillä kahden virtapiirin rakenteella (2 x 110 kV). Voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arvioinnilta puuttuvat edelleen olennaiset tekniset tiedot joten ei voida arvioida, ovatko voimajohdon siirtokapasiteetti tai sen muutkaan tekniset ratkaisut riittävät alueelle suunniteltujen tuulipuistojen liittämiseksi tuohon voimajohtoon.

Caruna Oy:n suunnittelema voimajohto on siirtokapasiteetiltaan ja muultakin tekniseltä toteutukseltaan sillä tavoin riittämätön, että Caruna Oy ei pysty liittämään voimajohtoon läheskään kaikkia sen varrelle suunniteltuja tuulipuistoja. Tästä seuraa tarve rakentaa uusia rinnakkaisia voimajohtoja ja kiinteistön lunastustarpeen lisäämistä. Siinäkin tapauksessa, että voimajohdon siirtokapasiteetti olisi riittävä, lunastustarvetta lisäävät eri tuulipuistoista kytkinasemille rakennettavat liityntäjohdot, jotka muodostuvat kohtuuttomiksi tuntuvalle joukolle maanomistajia.

Caruna Oy:n voimajohtohanke palvelee ennen kaikkea tuulivoimalla tapahtuvaa sähköntuotantoa. Voimakkaasti kasvavasta tuulivoimarakentamisesta seuraa, että sähköntuotanto hajautuu hyvin suureen määrään pienitehoisia tuotantolaitoksia ja mitä hajautuneempaa sähköntuotanto on, sitä mittavimmat ovat sähkönsiirron tarpeet. Seinäjoen Alakylän sähköaseman ympäristö on tiheälle voimajohtorakentamiselle harvinaisen ongelmallinen, koska sähköasema sijaitsee maisemallisesti ja linnustoltaan arvokkaaksi luokitellulla Ilmajoen Alajoen itäisellä laidalla.

Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntiin suunniteltu tuulivoimarakentaminen tulee toteutuessaan edellyttämään harvinaisen laajamittaista voimajohtorakentamista. Kun kysymys on voimajohtohankkeen lähialueille suunniteltujen tuulipuistojen verkkoliityntöjen toteuttamisesta, on otettava huomioon Caruna Oy:lle verkonhaltijana sähkömarkkinalain mukaan kuuluvat liittämisvelvollisuus ja kehittämisvelvollisuus.

YVA-selostuksessa Caruna Oy:n käyttämät sanamuodot tuulipuistojen liitettävyydestä yhtiön suunnittelemaan voimajohtoon vaihtelevat. Arvioitavana onkin miten pitkältä osuudelta on varauduttava rinnakkaiseen voimajohtorakentamiseen. Tuulivoimayhtiöiden erillisiin liityntäjohtoihin liittyy maanomistajan näkökulmasta yllättäviä riskejä, mikä osaltaan korostaa Caruna Oy:lle verkonhaltijalle kuuluvia velvollisuuksia. Tuulivoimapuiston elinkaaren päättyessä ei ole takeita, että tuulipuistoyhtiö pystyisi purkamaan rakentamansa liityntäjohton ja ennallistamaan johtokäytävän alueen. Maanomistajan kannalta onkin tärkeää, että YVA-selostuksessa tarkastelulle alueelle sijoittuvat tuulipuistot luetaan Caruna Oy:n liittämisvelvollisuuden piiriin ja Caruna Oy mitoittaa voimajohtonsa siirtokapasiteetin riittäväksi tuulipuistojen verkkoliityntöjen toteuttamiseksi ja osoittaa tuulipuistojen liityntäpisteet niin, että erilliset liityntäjohtot jäävät mahdollisimman lyhyiksi.

YVA-menettely on ollut harvinaisen tarpeellinen käsillä olevassa Caruna Oy:n voimajohtohankkeessa sekä maanomistajien osallistumis- ja vuorovaikutusmahdollisuuksien turvaamiseksi että alueella vireillä olevien eri hankkeiden tunnistamiseksi ja niiden yhteisvaikutusten arvioimiseksi. YVA-selostuksen tekstissä on epätarkkuuksia, vaikka yhtiötä on jo YVA-ohjelmavaiheessa huomautettu niistä. Epätarkkuudet ovat huolestuttavia nimenomaan maanomistajan näkökulmasta, koska YVA-selostuksen teksti ei anna oikeaa ja riittävää kuvaa maanomistajan oikeusasemasta ja hänen käytettävissään olevista reagoitikeinoista. YVA-selostuksessa on välttämätöntä todeta, että Caruna Oy:n käsillä oleva voimajohtohanke ei ole edennyt tyypillisen voimajohtohankkeen tapaan ja hankkeelle on jo haettu tutkimuslupaa. YVA-selostuksen teksti on maanomistajan yhtiölle antaman ”vapaaehtoisen suostumuksen” oikeusvaikutusten osalta harhaanjohtava, koska maanomistajan on osattava erottaa pyydettävän suostumuksen merkitys yhtäältä lunastusluvan ja toisaalta lunastuskorvausten kannalta. YVA-selostuksessa on kerrottava, miten maanomistajan etukäteen antama suostumus vaikuttaa hänen oikeuteensa ensin vastustaa lunastusluvan myöntämistä ja sitten vaatia korvauksia lunastustoimituksessa.

Caruna Oy ei ole missään maanomistajan osallistumis- ja vuorovaikutusmahdollisuuden sisältävässä menettelyssä tehnyt selkoa voimajohtonsa esisuunnitteluvaiheen reittivaihtoehdoista VE1, VE2 ja VE3 ja niiden ympäristövaikutuksista, vaikka reittivaihtoehdot ovat relevantteja lunastuslain 4 §:ssä tarkoitetun vaihtoehdovertailun kannalta. Myös yhteysviranomaisen on YVA-asiassa arvioitava onko Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus YVA-menettelyn yhteysviranomaisena se viranomainen, joka toteuttaa maanomistajan oikeuden saada Caruna Oy:n voimajohtohankkeen esisuunnitteluvaiheen reittivaihtoehdoista VE1, VE2 ja VE3 ne ympäristötiedot, joita maanomistaja tarvitsee tulevaan lunastuslupamenettelyyn valmistautumista varten. YVA-menettely siinä arvioituine voimajohtohankkeen toteuttamisvaihtoehdoineen ei ole tuottanut päätöksenteon perustaksi riittäviä tietoja hankkeen ympäristövaikutuksista. Pimentoon jää se, olisivatko voimajohtojen ympäristövaikutukset vähäisemmät käytettäessä esimerkiksi jotakin niistä yhtiön itsensä jo tutkimista reittivaihtoehdoista, jotka se tarkemmin selkoa tekemättä on hylännyt (esisuunnitteluvaiheen reittivaihtoehdot VE1, VE2 ja VE3).

YVA-selostuksessa arvioidut Caruna Oy:n voimajohtohankkeen toteuttamisvaihtoehdot VE1 ja VE2 eivät noudata valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita eivätkä Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan määräyksiä, koska voimajohtohanke sijoittuu osittain täysin uuteen johtokäytävään – eikä olemassa olevaan johtokäytävään EPV Alueverkko Oy:n Seinäjoki–Närpiö-voimajohdon rinnalle. Caruna Oy ei ole YVA-selostuksessaan tuonut esiin, mitä alueella jo olemassa olevien johtokäytävien mahdollisimman kattava hyödyntäminen edellyttäisi yhtiöltä. Caruna Oy:n väite, että EPV Alueverkko Oy:n johtokäytävään sijoittuva reittivaihtoehto ei tukisi alueelle suunniteltujen tuulipuistojen verkkoliityntöjä, on perusteeton. Jakamalla yhtiön suunnittelema voimajohtohanke kahdeksi erilliseksi hankkeeksi ja hyödyntämällä mahdollisimman täydellisesti olemassa olevat johtokäytävät, pystytään tuulipuistojen verkkoliitynnät toteuttamaan jopa paremmin kuin Caruna Oy:n voimajohtohanke nyt esitettyssä muodossaan.

Caruna Oy:n voimajohtohankkeestaan antamat tiedot ovat keskeistenkin teknisten ratkaisujen osalta niin puutteelliset ja arvioinnin epävarmuustekijät suuret, että yhtiön YVA-selostus johtopäätöksineen ei riitä hanketta koskevan päätöksenteon perustaksi. Sen seikan, että tuulipuistojen ympäristövaikutukset ovat tuntuvammat kuin Caruna Oy:n voimajohtohankkeen, ei tule vaikuttaa voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin johtopäätöksiin yhtiön eduksi.

Caruna Oy esittää YVA-selostuksessaan perusteettomasti osan voimajohdon varrelle suunnitelluista tuulipuistoista edelleen hankkeettomina (mm. Ilmajoen Katajavuoren ja Kuulanmäen tuulivoimapuistot).

Caruna Oy:n YVA-selostuksessa on arvioitu yhtiön suunnitteleman voimajohdon keskeisetkin ympäristövaikutukset niin muutosten suuruuden kuin merkityksenkin osalta liian vähäisiksi. YVA-selostuksen johtopäätöksiin ei voida yhtyä ainakaan maisemaan, asutukseen, maa- ja metsätalouselinkeinoiniin tai sosiaalisiin vaikutuksiin kohdistuvien arviointien osalta. YVA-selostuksen päättelyä hankkeen vaikutuksista Ilmajoen Alajoen maisemaan ei voida pitää riittävänä ja voimajohto yhdessä erillisten liityntäjohtojen kanssa kasvattaa johtokäytävän leveyden pahimmillaan YVA-selostuksessa esitettyyn verrattuna moninkertaiseksi uhaten asuinrakennusten ja muidenkin rakennusten olemassaoloa sekä aiheuttaen metsäpalstojen pirstaloitumista. Huolena on myös kenen kustannuksella puretaan yksittäisten tuulipuistojen liityntäjohtot tuulipuistoyhtiöiden mahdollisessa maksukyvyttömyystilanteessa. Caruna Oy pystyisi omalta osaltaan vähentämään edellä mainittuja vaikutuksia varmistamalla voimajohtonsa siirtokapasiteetin riittävyyden alueen tuulipuistojen verkkoliityntöihin sekä liityntäpisteiden ja kytkinasemien osuvalla sijoittelulla.

Voimajohtohanke antaa lohduttoman kuvan maanomistajien ja muiden yksityisten tahojen vaikutusmahdollisuuksista tuulivoima- tai voimajohtorakentamisessa. YVA-selostuksesta ilmenevään ympäristövaikutusten arvioinnin perusteisiin ja johtopäätöksiin liittyy niin suuria puutteita ja epävarmuustekijöitä, että suoritetun ympäristövaikutusten arvioinnin ei ole perusteltua katsoa tukevan hankkeen toteuttamista sen suunnitellussa muodossa.

Mielipide 9

Jurva-Kurikka-Ilmajoki-Seinäjoki Carunan suunnittelema 110 kilovoltin voimalinja tulisi toteutuessaan tuhoamaan erittäin paljon hiilinieluja (metsiä) ja aiheuttaisi todella suurta haittaa/vahinkoa kaikille maanomistajille joiden maiden kohdalta se kulkisi. Lisäksi se loisi

maaseutumaisemaan erittäin näkyvän ja esteettisesti ruman näkymän. Koska tätä voimalinjaa suunnitellaan vain siksi että on suunnitteilla tuulivoimapuistoja niin Kurikkaan kuin Ilmajoellekin, niin näen että ELY-keskuksen täytyy evätä tämä voimalinja kokonaisuudessaan (kuin myös tuulivoimalat). On käsittämätöntä Carunan taholta väittää, että se on jotain sähköön huoltovarmuutta. Jurvan sähköhuolto on jo taattu Tuovilan kautta ja sitä voidaan vahvistaa tarpeen vaatiessa samaan johtolinjaan tehtävin kohennuksin, ellei se riitä. Ei voi olla niin että yksioikoisesti katsotaan vain Carunan ja sitä kautta, esim. tuulivoimayhtiö WPDFinlandin etua suomalaisten veronmaksajien kustannuksella.

Oksivuori Ilmajoella on harvinainen, korkea paikka Etelä-Pohjanmaalla ja ainakin Ilmajoella. Santavuori jo tuhottiin tuulivoimaloilla, sähkölinjalla sekä muuntamalla. Oksivuoren voimalat ja sähkölinjat näkyisivät myös alajokimaisemaan (ja Seinäjoelle saakka), joka on käsittääkseni jonkin asteinen suojelukohde. Oksivuorella/Vähällävuorella Isonkiven/Leppikorven alueella on myös kallion sisällä virtaava puro, jonka ei toivoisi tuhoutuvan. Melkein Oksivuoren huipulla on kaksi saunaa, mökki ja kirkas lampi josta on nostettu soraa kotitarpeiksi. Koko vuoden virtaa vesi lammen ylivuotoputkesta (lähdevettä). Oksivuori on vedenjakaja, se jakaa vesiä Huussin puolelle, Alajoen/Jäpin, Kiikerinkylän puolelle ja myös Lauttajärven kautta Orisbergin puolelle. On todella hyvä asia että ELY-keskus aloittaa ensi vuonna pohjavesialueiden kartoittamisen, on vain muistettava pohjaveden muodostumisalue. Jaakko Sarvela (Ilkan sukukirjan kirjoittaja) on laajasti tutkinut ja kartoittanut aikanaan mm. Oksivuoren alueen kasvilajistoa ja löytänyt paljon harvinaisia ja uhanalaisia kasveja. Nyt niitä on entistä vähemmän joten sitä suuremmalla syyllä on tarpeen lopettaa Carunan voimalinja kaavailut. Suunniteltu voimalinja vaikuttaisi oleellisesti ihmisten asumiseen, viihtyisyyteen sekä luontoon. Puhumattakaan siitä että sen vanavedessä tulisi teollisuusluokan tuulivoimaloita jotka pakottaisivat ihmiset lähtemään kodeistaan.

Mielipide 10

Ilmajoella ollaan tuhoamassa jo toinen geologis-argeologisesti merkittävä alue. Santavuori on jo tuhottu ja nyt ollaan tuhoamassa Oksivuori, jonka alueelta Carunan voimajohto on suunniteltu menevän. Vanhoja geologisia karttoja tarkastellessa voi havaita kuinka Oksivuori on ollut harvoja vedenpinnan yläpuolella olevia alueita. Alueen muinaishistoriaa ei ole riittävästi kartoitettu ja nyt ollaan tuulivoima-voimajohtohankkeella tuhoamassa ainutlaatuinen alue. Kiikerinkylä on myös merkittävä pohjavesialue, alueella on paljon luonnonlähteitä, joista kylä ottaa käyttövetensä. ELY-keskus on nyt tekemässä uutta kartoitusta pohjavesistä ja yhteydenotoista päätellen Kiikerinkylän lähteistä ei ole ollut tarkkaa tietoa. Vesilain mukaan luonnonlähteitä tulisi suojella eikä pohjavettä saa pilata eikä laatua vaarantaa.

Oksivuoren alue luo ainutlaatuisen kallioisen luontokokonaisuuden, joka on tärkeää virkistys- ja metsästysaluetta seudun asukkaille. Arviointiselostuksessa todettiin, ettei alueella ole ulkoilu- ja virkistysreittejä. Tämä kuvastaa kaupunkilaisen arvioijan käsityksiä - emme tarvitse maalla reittejä ulkoilua varten, osaamme liikkua ilmankin. Alueella on tehty havaintoja esim. maakotkasta (25.9.2017, ympäristöinsinööri Yli-Petäys). EU-direktiivin mukaan ensisijaisesti suojeltava ahma on nähty Kylkisalun läheisyydessä, samoin karhu ja susi. Kurkien ja joutsenten muuttoreitti kulkee tilamme yli.

Voimajohto- ja tuulivoimahankkeilla on selvä yhteys ja niitä tulisi tarkastella myös kokonaisuutena. Esim. selostuksessa todetaan, että voimalinjalla ei ole pohjavesille merkittävää vahinkoa, mutta yhdessä tuulivoiman kanssa vaaratekijöitä on paljon enemmän.

Sosiaali- ja terveysministeriön teettämä tutkimus tuulivoimaloidenterveysvaikutuksista valmistuu 2019. Mikä tulee sitten olemaan tilanne voimajohdon- ja tuulivoiman rakentamisessa, jos terveyshaittoja tutkitusti ilmenee? Ollaanko nyt luomassa samanlaista ongelmaa, mikä yhteiskunnalla on tällä hetkellä sisäilmaongelmien kanssa?

Näiden näkökohtien pohjalta esitän, että Seinäjoki-Jurva voimajohtoa ei rakenneta.

Mielipide 11

Kyseinen hanke aiheuttaa viljelyssä todellista harmia, jos paalut haruksineen osuu pellolle. Varsinkin, kun jokin aika sitten saimme paalut pois Jumoontien varren pelloilta, kun piuhat vedettiin maahan. En todellakaan toivoisi uutta kierrettävää pellolle. Toivon että vaihtoehto 0 toteutuu ja jos ihan pakko tehdä, niin vaihtoehto VE2 (Kiikerinkylän pohjoispuolinen).

Mielipide 12

Vastustan hankkeita VE1 ja VE2.

Mielipide 13

Mielestäni tätä Carunan suunnittelemaa voimajohtohanketta ei saa toteuttaa. Tämän voimajohdon rakentaminen on ehdottomasti estettävä. Ilmajoella Carunan voimajohtohanke ja siihen kuuluvat mielettömät tuulivoimahankkeet ovat yhdessä täysin moraaliton, järjetön ja absurdi suunnitelma. Toteutuessaan tämä runtelisi ja pilaisi Ilmajoen kunnan. Näiden hankkeiden toteutuminen aiheuttaisi Ilmajolle, sen asukkaille ja luonnolle korvaamatonta tuhoa. Tämän hankkeen yhteydessä suomalaisia ihmisiä yritetään pakottaa luovuttamaan maataan monikansallisille pörssiyrityksille. Tällainen toiminta on erittäin vaarallista ja lyhytnäköistä. Monikansallisten pörssiyritykset ovat aloittaneet suomalaisten ihmisten ja Suomen luonnon hyväksikäytön.

Harhaanjohtavat perustelut hankkeelle: Kukaan ei usko, että tällainen valtava linja runnottaisiin paikalle alueen asukkaiden takia, ainoa todellinen syy on mahdolliset suunnitellut tuulivoimalat. Carunan voimajohtohankkeelle esittämät perustelut ovat erittäin harhaanjohtavia. YVAssa annetaan ymmärtää, että alueverkon lakisääteinen kehittäminen alueen asukkaita varten sekä tuulivoimaloita varten suunnitellut valtavat uudet siirtolinjat olisivat yksi ja sama asia. Tällaisen esitystavan avulla halutaan saada paikalliset ihmiset luulemaan, että Caruna toimii alueen asukkaiden hyväksi lainsäädännön velvoittamana.

Hankkeen perusteluissa ja tavoitteissa on ehdottomasti muutettava teksti vastaamaan todellisuutta. Ihmisiä ei pidä aliarvioida eikä alueen asukkaita saa johtaa harhaan. Carunan on kerrottava suunnitelmissaan tarkasti, mitkä osuudet uudesta voimajohdosta rakennettaisiin paikallisten asukkaiden hyödyksi ja mitkä osuudet pelkästään tuulivoimaa varten. Tästä on tehtävä selkeä ja totuudenmukainen selvitys koko linjan pituudelta Jurvasta Seinäjoelle.

Epäselvyydet hankkeen perusteluissa: Ilmajolle on mahdotonta rakentaa enää lisää uusia teollisen kokoluokan tuulivoimaloita. Nykyiset tuulivoimalat kaikkine lieveilmiöineen ovat aiheuttaneet Ilmajolla niin paljon haitallisia ja vahingollisia vaikutuksia, että kunnan asukkaat estävät tuulivoimaloiden lisärakentamisen.

Carunan työntekijöiltä kysyttiin, Ilmajolla 12.12.2017 järjestetyssä yleisötilaisuudessa muuttuuko uuden voimalinjan suunnittelu ja sijainti, mikäli Ilmajolle ei rakenneta enää yhtään

lisää tuulivoimaloita ja velvoittaako jokin laki Carunan rakentamaan uuden sähkölinjan tässäkin tapauksessa Ilmajolle. Carunan työntekijä vastasi, että kyllä, heillä on lakiin perustuva velvollisuus rakentaa uusi sähkölinja suunnitelman mukaisesti joka tapauksessa.

Tätä on erittäin vaikea uskoa. Me tavalliset ihmiset emme tunne sähkömarkkinalakia niin hyvin, että löytäisimme tällaiselle toiminnalle velvollisuudet lainsäädännöstä. Carunan on tehtävä seikkaperäinen selvitys sähkömarkkinalaista alueen asukkaita varten. Meillä paikallisilla ihmisillä on oikeus tietää, mikä lain kohta vaatii rakentamaan uuden voimajohtolinjan Ilmajolle uuteen johtolinjaan pelkästään nykyisen tuotanto- ja kulutuskapasiteetin perusteella, ilman että kunnan alueelle rakennetaan lisää tuulivoimaloita.

Ongelmat YVA-menettelyn lähtökohdissa: YVA on aina hankevastaavan oma selvitys. Tämän takia YVA ei ole puolueeton eikä objektiivinen. Kyseinen Carunan voimalinjaa varten laadittu YVA ei ole luotettava ja suhtautuminen YVAan on erityisen ongelmallista, koska vastakkain ovat monikansallinen pörssiyhtiö ja tavalliset pienituloiset ihmiset. Toivottavasti yhteysviranomaisena toimivan ELY-keskuksen työntekijät ymmärtävät tämän.

YVA-selostuksen yleiskuva: Laadittu YVA-selostus on paikallisen asukkaan näkökulmasta täydellinen pettymys. Ahdistavia ja hirvittäviä asioita, joita suunniteltu Carunan uusi voimalinja aiheuttaisi alueen asukkaille, ei ole nostettu YVA:ssa rehelliseen tarkasteluun. Selostuksessa asioita käsitellään enimmäkseen yleisellä tasolla. Suurin osa tekstistä sisältää YVA:n yleisiä periaatteita, yleistä lainsäädäntöä, voimalinjan suunnittelun ja rakentamisen teknisiä tietoja ja erilaista aiheeseen liittyvää byrokratian pyörystä. Ongelmat, jotka kiinnostavat paikallisia asukkaita, on upotettu byrokraattisen tekstivyöryn sisälle. Vaikeudet, vahingot, menetykset ja tappiot on kuitattu ilmaisulla ”voi aiheuttaa”. Nämä vahingolliset vaikutukset sivuutetaan lyhyillä kommentteilla, eikä niiden pitkäaikaisia seurauksia käsitellä oikeastaan millään tavalla. YVA-selostuksen voi tiivistää yhteen lauseeseen: ”Carunan uudella voimajohtolinjalla voi olla haitallisia vaikutuksia, mutta sillä ei ole mitään väliä.”

Voimajohtoreitin alueen luontoarvojen vähättely: YVA-selostuksessa vähätellään ja sivuutetaan uuden voimajohtolinjan alueella sijaitsevien metsien luontoarvoja. YVA-selostuksessa annetaan ymmärtää, että koska alueen metsät ovat enimmäkseen metsätalouksikäytössä, ei ole väliä, vaikka metsään rakennetaan millainen voimajohtolinja hyvänsä. Liito-oravan suhteen sama linja jatkuu, eli koska Carunan mukaan metsätalous on aiheuttanut jo negatiivisia vaikutuksia, uuden voimajohtolinjan tuomilla uusilla negatiivisilla vaikutuksilla ei ole mitään väliä.

Luonnonsuojelualueiden vähättely: YVA-selostuksen mukaan suunnitellun voimajohdon alueen metsät ovat tavanomaisia. Ilmajolla uuden johtoreitin välittömässä läheisyydessä sijaitsee kuitenkin kaksi luonnonsuojelualuetta ja kolmas on suunnitteilla. Luonnonsuojelualueet kuitataan YVA:ssa lyhyellä tekstillä. Etelä-Pohjanmaalla maa- ja metsätalous ovat voimaperäisiä ja luonnonsuojelualueita on harvassa, joten luonnonsuojelualueita tulee erityisesti varjella. YVA-selostuksessa tätä asiaa ei mainita ollenkaan, eli paikallisilla luonnonsuojelualueilla ei ole mitään merkitystä.

Kutsolankorven luonnonsuojelualue kuuluu Metso-suojeluohjelmaan. Metsäntutkimuslaitoksen kartoituksen mukaan Kutsolankorpi on yksi parhaista Metso-alueista Etelä-Pohjanmaalla ja arvokas suojelukohde Etelä-Pohjamaan mittakaavassa. Luonnonsuojelualueella elää liito-oravia. Miksi YVA-selostuksessa liito-oravan elinympäristöjä kuvaavassa kartassa n:o 15-4 ei ole merkitty ollenkaan Kutsolankorpea?

Caruna kuittaa voimajohdon alle jäävien metsien merkityksen sillä, että ne ovat metsätaloustaloudessa, iältään nuoria ja tavanomaisia. Tämä tieto on virheellinen. Esimerkiksi Kutsolankorven luonnonsuojelualueesta luoteeseen jatkuva metsä on lehtomaista, mikä ei ole ollenkaan tavanomaista Etelä-Pohjanmaalla. Tämä lehtomainen metsäalue jäisi kokonaan Carunan uuden voimajohtolinjan alle ja kaikki luontoarvot menetetään. Tätä metsää en aio luovuttaa Carunan tuhattavaksi. En hyväksy sitä, että voimajohtolinja rakennetaan Kutsolankorven luonnonsuojelualueen vierestä, sillä valtava voimajohto ja puuton johtoaukea tarvelevät täysin paikallisen arvokkaan luontokohteen. Uuden voimajohdon rakentaminen kestäisi Carunan mukaan 12–18 kk. Rakennusaikana esiintyvä melu karkottaa tehokkaasti liito-oravat ja linnut alueelta, todennäköisesti liito-oravat eivät palaa enää takaisin. Carunan uusi voimajohtolinjan tuhoaa liito-oravan ekologisia yhteyksiä pirstomalla metsät.

Virkistysalueiden vähättely: Selostuksessa väitetään, että hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse virkistysalueita- tai polkuja eikä niihin siten kohdistu vaikutuksia. Tämä on täysin virheellinen ja valheellinen väite. Todellisuudessa uuden voimajohdon reitin alueella sijaitsee useita virkistysalueita ja metsäpolkuja, jotka ovat paikallisille asukkaille erittäin tärkeitä. Esimerkiksi Ilmajoella sijaitsevat edellä mainitut kaksi luonnonsuojelualueita sekä niiden ympäristöt ovat alueen asukkaille tärkeitä ulkoilu- ja virkistysalueita. Voimajohto tuhoaisi näiden alueiden aineettomia ja konkreettisia luonto- ja virkistysarvoja.

Hankealueen lähellä sijaitseva erittäin hyvin säilynyt maalaistalo Vanha Loukasmäki rakennuksineen ja pihapiireineen on tärkeä virkistysalue Ilmajoella. Uusi voimajohto pilaisi Loukasmäen idyllisen ympäristön. YVA:n laatijalta puuttuu tässäkin tapauksessa täysin alueen paikallistuntemus. Tällaista tietämättömyyttä ja tärkeiden asioiden sivuuttamista ei voi hyväksyä.

Maa- ja metsätalouden vahinkojen vähättely: on ala-arvoista väittää, että voimajohdon vaikutukset maa- ja metsätalouteen ovat vähäiset. Ehkä Carunalle tämä on pieni kokonaisuus, mutta sen sijaan yksittäisille maanviljelijöille ja metsänomistajille menetykset voivat olla tuhoisia. Esimerkiksi uusi voimajohto pirstoisi monta metsätilaa pilalle, jolloin niiden arvo romahtaisi. Kehotan muuttamaan YVA-selostuksen näkökulman täysin maa- ja metsätalouden osalta. Käsitelkää asioita totuudenmukaisesti yksittäisten ihmisten kannalta.

Alueen yhdyskuntarakenteen merkityksen vähättely: Onko käsitteelle ”yhdyskuntarakenne” olemassa lakiin perustuva virallinen määritelmä? Mikäli on, tämä määritelmä tulee ehdottomasti esittää YVAN yhteydessä. Voimajohtolinja halkoo esimerkiksi Ilmajoella useita kyliä, jolloin niiden yhdyskuntarakenne pirstaloituu. Miksi tätä ei ole kerrottu YVA-selostuksessa? Ymmärtääkseni ihmisen koti ja ympäröivä yhdyskunta ovat aivan samanarvoisia, oli sitten sijaintipaikka kaupunki tai maaseutu. Onko Carunalla suurempi oikeus pirstoa suomalaisia maalaiskyliä kuin etelän suuria kaupunkeja?

Mielipide 14

Omistamme kyseisellä alueella Museoviraston suojeleman Vanha Loukasmäki -nimisen maa-metsätilan. Olemme jatkaneet entisten omistajien työtä suojelemalla ja korjaamalla kyseistä ainutlaatuista, historiallista paikkaa rakennuksineen ja ympäristöineen. Haemme parhaillaan paikalle Museovirastolta RKY- eli rakennetun kulttuuriympäristön statusta, jolloin koko alueen suojeluun kiinnitetään lisähuomiota.

Kehitämme paikkaa kulttuuritapahtumia, perinnekursseja ja muita yleisötilaisuuksia varten. Vuokraamme sitä myös perhetilaisuuksiin. Meille olisi täysin kestävä tilanne, että jäisimme ns. mottiin voimalinjan ja tuulimyllykeskittymän väliin. Sen jälkeen voisimme heittää hyvästit jo tehdylle kalliille korjausrakentamiselle ja muulle työlle.

Loukasmäki on toiminut aikaisemmin varsin vilkkaana juhlapaikkana ja kulttuuri- ja perinneyön edistäjänä. Loukasmäki on Museoviraston kotimuseoksi luokitteleva paikka, joten sillä on merkitystä myös Ilmajoen paikalliskulttuurin vahvistajana. Paikka on koko maassakin historiallisesti ainutlaatuinen ja merkittävä alkuperäisine, vanhoine rakennuksineen ja puutarhoineen. Tilan sijoittuminen keskelle metsää on erittäin harvinaista Etelä-Pohjanmaalla.

Toivomme teidän huomioivan meidän pyyntömme harkita voimalinjan rakentamista ja sijoittumista.

Mielipide 15

Vastustamme voimalinjan rakentamista Korvenloukolle. Se tuloo tosi lähelle asutusta. Pilaa metsät, pellot ja vesistöt. Alueella on runsaasti eläimiä mm. viitasammakko ja kettu. Alueella on runsaasti lähteitä ja Leppikorvenjuoksu -puro joka virtaa halki ko. alueen. Alueella on luonnontilaisia metsiä joista osa on suojeltu.

Mielipide 16

YVA-selvityksestä käy hyvin selvästi ilmi, että Carunan suunnittelema voimajohto Seinäjoelta Jurvaan on suunniteltu hyvin pitkälle mahdollisten tuulivoimapuistojen takia, eikä uudessa sähkölaissa määritetyn sähkönjakelun turvaamisen perusteella. Ensimmäisessä mielipiteessä kysimme miksi Tuovila-Jurva vaihtoehtoa ei ole selvitetty, vaikka matka on lyhyempi kuin Seinäjoki-Jurva hankkeella. Tähän ei ole otettu kantaa.

Hyvin suurella osalla Ilmajoen kuntalaisista on erittäin kielteinen kanta tuulivoiman lisärakentamiseen. Tästä on tehty kuntalaisaloite, jonka on allekirjoittanut 1600 täysi-ikäistä kuntalaista. Todennäköistä on, että Ilmajolle ei tehdä yhtään uutta tuulivoimapuistoa. Onko perusteltua, että Carunan sähkölinja rakennettaisiin aivan uuteen johtokäytävään Ilmajoen kunnan alueella? Tämä hanke ei ole jakeluverkko, eikä siitä jaeta sähköä kyltiin.

YVA:n tiedotustilaisuudessa läsnä olleet huomioivat yhteisesti, että YVA-selvitys on muodostettu tilaajan tarpeiden vaatimusten mukaan. Hankkeen toteuttajan teettämä arviointiselostus ei ole puolueeton, ja lisäksi monikansallisella pörssiyhtiöllä on silti laki takana.

Tiivistettynä arviointiselostuksessa todettiin, että hankkeesta ei ole suurta haittaa kenellekään missään suhteessa. Maanviljelijät halusivat vapaasti seisovia pylviä viljelysmaille. Arviointiselostuksessa kuitenkin huomattiin, ettei niitä voi suositella pelloille koska linnut voisivat lentää todennäköisesti lankoihin jos linja tulisi olemaan korkeammalla kuin haruspylväissä oleva linja. Tämä todistaa, että linja rakennettaisiin halvimmalla mahdollisella tavalla ihmisistä, elinkeinoista ja kylistä välittämättä. Tämän lisäksi ei ole lainkaan huomioitu sitä, että monien maanomistajien tilojen arvo käytännössä romahtaa linjahankkeen takia. Ainoastaan linjan alle jäävä pinta-ala ei katso kokonaisuutta. Ilmajoen tilarakenne on nauhamainen, kenen mailla linja tulee pitkittäissuuntaan viistosti, koko tilan arvo käytännössä romahtaa. Näitä maanomistajia on paljon.

Metsäpinta-alaa jäisi johtoalueen alle noin 160 ha vaihtoehtoista riippuen. Onko tämä metsätaloudellisesti vähäpätöistä? Maanomistajilta puuttuu edunvalvonta kokonaan. Olemme tehneet hallinto-oikeuteen valituksen Maanmittauslaitoksen myöntämästä tutkimuslupapäätöksestä, mutta siitä ei ole vielä päätöstä.

Caruna on perustellut linjahanketta Jurvan sähköhuoltovarmuuden turvaamiseksi. Viimeisen 15 vuoden aikana Jurvan alueen teollisuus on vähentynyt huomattavasti. Näin ollen, vanha jo purettu 45 kV on käynyt tarpeettomaksi. Miksi moninkertaisesti suurempaa linjaa tarvittaisiin kun vanhaakaan ei tarvita?

Loppuyhteenvedona vaadimme ehdottomasti koko linjahankkeen jäihin laittamista siihen asti, kunnes Ilmajoen kunta tekee päätöksen tuulivoimayleiskaavasta ja on myös huomioitava, että Kurikassakin on tuulivoimahankkeet suurimmalta osin kesken. Jos ja kun tuulivoimahankkeet eivät toteudu on koko linjahanke täysin perusteeton.

Lausuntojen ja mielipiteiden keskeinen sisältö on huomioitu yhteysviranomaisen lausunnossa.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Hankekuvaus

Arviointiselostuksessa on selvitetty hankkeen kuvaus, tekniset tiedot, suunnittelun vaiheet ja aikataulu sekä hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat. Teknisessä kuvauksessa on esitetty johto-osuuksien A-D teknisiä ratkaisuja, kuten virtapiirit, voimajohdon pituus, korkeus ja leveys sekä johto-aukkoa koskevat tiedot. Hankekuvauksessa on selvitetty myös maakaapelin käyttömahdollisuuksia ja voimajohdon aiheuttamia sähkö- ja magneettikenttiä. Arviointiselostuksesta ei ilmene pylväiden ja muuntajien sijainteja. Vapaasti seisovan ja harustetun pylvään ympäristövaikutukset on esitetty erillisessä osiossa. Hankkeen tekniset tiedot yhteysviranomaisen katsoo arviointiselostuksessa esitetyn selkeästi.

Arviointiselostuksen mukaan hankkeen tavoitteena on parantaa alueen sähköjakelun toimitusvarmuutta sekä mahdollistaa tuotanto- ja kulutuskapasiteetin merkittävä lisääminen alueella. Seudulla suunnitteilla olevien tuulivoimapuistojen vuoksi voimajohdon siirtokapasiteetti maksimoidaan ja toteutetaan osittain kahdella virtapiirillä. Hankkeen toteuttamatta jättämistä ei nähdä mahdollisena vaihtoehtona, koska hankkeen taustalla on sähkömarkkinalain mukainen verkon kehittämisvelvollisuus.

Annetuissa lausunnoissa ja mielipiteissä on arvioitu, että hankkeen pääasiallisena tarkoituksena on tuulivoimapuistojen sähkönsiirto. Mielipiteissä on myös kyseenalaistettu mm. valitut vaihtoehdot ja tarve rakentaa uuteen johtokäytävään, koska vanha 45 kV voimalinja on purettu tarpeettomana. Caruna Oy:ta on pyydetty tietoa myös siitä miltä osin uusi voimajohto rakennetaan paikallisten asukkaiden kulutustarpeita ja miltä osin tuulivoiman sähkönsiirtoa varten. Lisäksi mielipiteissä on esitetty voimajohtohankkeen keskeyttämistä alueella vireillä olevien tuulivoimayleiskaavojen ratkaisuun saakka, jotta voimajohto ei jää tarpeettomaksi. Toisaalta voimajohdon sähkönsiirtokapasiteetin on katsottu olevan riittämätön tuulivoimapuistojen sähkönsiirrolle aiheuttaen rinnakkaisten voimajohtoja, leveämpiä johtoaukkoja ja lunastustarpeiden lisääntymistä. Caruna Oy:n on toivottu mitoittavan voimajohdon siirtokapasiteetin riittäväksi tuulipuistojen verkkoliityntöjen toteuttamiseksi ja

sijoittavan tuulipuistojen liityntäpisteet niin, että erilliset liityntäjohdot jäävät mahdollisimman lyhyiksi.

Jätettyjen mielipiteiden perusteella yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan asukkaille ja maanomistajille on jäänyt epäselvyyttä hankkeen tarpeellisuudesta ja sähkömarkkinalain yhtiölle asettamista velvollisuuksista. Tästä johtuen yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä hankevastaavan tulee tiedottaa riittävästi alueen asukkaita ja maanomistajia hankkeen etenemisestä ja sen tarpeellisuudesta. Lisäksi yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiselostus tehdään arviointiohjelmassa tarkasteltujen vaihtoehtojen pohjalta.

Arviointiselostuksessa on esitetty suunnitelma voimajohtohankkeen tyypillisestä etenemisestä sisältäen mm. tiedot lunastusmenettelystä. Esityksen mukaan maanmittauslaitokselta haettava tutkimuslupa haetaan YVA-menettelyn jälkeen kun annettujen mielipiteiden mukaan tutkimuslupia on haettu ennen YVA-menettelyä. Mielipiteiden mukaan arviointiselostuksessa ei anneta myöskään riittävää kuvaa maanomistajan oikeusasemasta ja vaikutusmahdollisuuksista tehtäessä vapaaehtoisia sopimuksia tai käsiteltäessä lunastuslupia tai korvauksia. Yhteysviranomaisen katsoo, että asianosaisten kanssa tehtävät vapaaehtoiset suostumukset ja lunastuslupapäätökset ovat erillisiä menettelyjä, jotka on esitelty arviointiselostuksessa riittäväällä tarkkuudella. Mikäli tutkimuslupamenettely on poikennut arviointiselostuksessa mainitusta tyypillisestä voimajohtohankkeen etenemisestä, tiedot poikkeavuuksista olisi tullut mainita selostuksessa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueidenkäyttö on todennut, että hankkeen yhteydessä olisi voitu selvittää mahdollisuutta sijoittaa voimajohto johto-osuudella A Fingrid Oyj:n 400+110 kV:n samaan pylväsrakenteeseen. Alueverkko Oy on todennut, että nyt suunnitellut kaksi virtapiiriä on liitettävissä Seinäjoen Alakylän sähköasemalle, mutta sähköaseman läheisyyden voimajohtojärjestelyt tulee jatkosuunnittelussa vielä tarkentaa. Lisäksi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesistöyksikkö on muistuttanut, että voimalinja kulkee Kyrönjoen yläosan tulvasuojelurakenteiden yli. Suurilla tulvilla Kyrönjoen vesi päästetään pengerrysalueille, joten voimajohdon rakenteita ei tule suunnitella aivan joen varteen. Yhteysviranomaisen toteaa, että edellä mainituissa lausunnoissa todetut asiat tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Vaikutukset maankäyttöön, kaavoitukseen ja yhdyskuntarakenteeseen

Selostuksessa on kuvattu hankkeen vaikutukset alueen yhdyskuntarakenteeseen, valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, kaavoitukseen, maa- ja metsätalouteen sekä maa-ainesten ottoon. Hankkeen ei katsota pirstovan yhteiskuntarakennetta eikä se ole ristiriidassa maakuntakaavan merkintöjen taikka voimassa olevien yleiskaavojen kanssa. Jurvan Kirkonseutu-Koskimäki asemakaavassa, alueella jossa voimajohto sijoitetaan olemassa oleviin pylväisiin, on aluevaraus 45 kV voimajohdolle.

Vaihtoehdossa VE1 johtoalueelle jää metsäalaa 155 ha ja vaihtoehdossa VE2 162 ha. Metsäalueiden menetyksen lisäksi hankkeella voi olla metsäkiinteistöjä pirstova vaikutus. Maatalouteen hanke vaikuttaa merkittävimmin maataloustyön vaikeutumisenä pylväsrakenteen takia. Hankkeella voi olla vaikutuksia myös Kasarinloukossa alle 50 metrin etäisyydellä linjasta sijaitsevan eläinsuojan mahdolliseen laajentamiseen sekä linjan läheisyydessä sijaitsevaan maa-ainesten ottoon tai maa-ainesten otossa tehtäviin räjäytyksiin. Voimajohdolla ei katsota olevan vaikutuksia turvetuotantoon.

Etelä-Pohjanmaan liitto on todennut, että arviointiselostuksessa on huomioitu varsin kattavasti vaikutukset maankäyttöön. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueidenkäyttö on katsonut, että Etelä-Pohjanmaan kokonismaakuntakaava tai vaihekaavat eivät aseta esteitä suunnitellun voimalinjan rakentamiselle eikä kuntakaavoituksen puolestakaan ole suorita esteitä voimalinjan rakentamiselle. Voimalinjan reitti saattaa kuitenkin edellyttää asemakaavojen tarkistamista ja johtolinja tulee aiheuttamaan rajoitteita asuinrakennusten sijoittumiselle. Mielenpitemuksen mukaan voimajohtolinja halkoo useita kyliä aiheuttaen yhdyskuntarakenteiden pirstoutumista. Kaavoituksen osalta yhteysviranomaisen toteaa, että jatkosuunnittelussa tulee huomioida tarvittavat asemakaavojen päivitykset.

Arviointiselostuksen mukaan hankkeella on arvioitu olevan vähäinen vaikutus maa- ja metsätalouteen. Ilmajoen kunnan ympäristölautakunta on katsonut, että selostuksessa ei ole tavoitettu maatalouselinkeinolle aiheutuvien vaikutusten suuruusluokkaa ja taloudellista merkittävyyttä. Maa- ja metsätalouden osalta lautakunta toteaa arvioinnin olevan puutteellinen.

Mielenpiteiden mukaan viljelyalueilla paalurakenteet aiheuttavat peltopinta-alan menetyksiä, rikkaruohopesäkkeitä sekä viljelytekniisiä vaikeuksia. Metsäkiinteistöissä voimalinjan katsotaan aiheuttavan kiinteistöjen pirstoutumista ja sitä kautta taloudellisia menetyksiä. Vaikutusten merkittävyyttä lisää tilarakenteen nauhamaisuus. Myös vaihtoehtoisia linjauksia on esitetty, koska linja sijoittuu mm. asutuksen, metsästysmajan ja maa-ainesten ottoalueen läheisyyteen.

Yhteysviranomaisen katsoo, että selostuksessa on kuvattu riittävästi hankkeen vaikutuksia maankäyttöön, kaavoitukseen ja yhdyskuntarakenteeseen, myös maatalouden osalta. Jatkosuunnittelussa tulee kuitenkin tarkistaa mielenpiteissä esitetyt edellä mainitut linjausvaihtoehdot ja suunnittelussa tulee huomioida maakuntakaavan mk-2 -alueen suunnittelumääräys maankäyttötarpeiden yhteensovittamisesta linjan läheisyydessä sijaitsevan eläinsuojan laajennusmahdollisuuksien osalta. Pylväsrakenteista peltoalueille aiheutuvan haitan ja metsien pirstoutumisen ehkäisemiseksi suunnittelussa tulee huomioida kiinteistöjen muodot ja linjauksissa tulee suosia kiinteistöjen rajoja, kuten arviointiselostuksessa on todettu. Myös Jurvan Kirkonseutu-Koskimäki asemakaavan muutostarpeet tulee tarkistaa.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriperintöön

Voimajohto sijoittuu johto-osuudella A 5,7 km matkalla ja johto-osuudella B vaihtoehdossa VE1 noin 3,7 km matkalla valtakunnallisesti arvokkaalla Alajoen maisema-alueella. Lisäksi voimajohto sijoittuu johto-osuudella B maakunnallisesti arvokkaalle Kyrönjokilaakson maisema-alueelle leikaten yhtenäistä avotilaa noin 2,8 km matkalta. Johto-osuudella D voimajohto sivuaa Jurvan Kivikankaan sekä Jurvan Kirkonseudun ja Ristimäen alueita. Reitin läheisyydessä sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristö Könnin talot. Johto-osuuksilla C ja D voimajohto sijoittuu pääosin sulkeutuneeseen maisematilaan.

Alajoen arvokkaalla maisema-alueella viljelyalueen avoimuudesta johtuen voimajohto näkyy maisemassa kauas. Johto-osuudella A Voimajohto sijoittuu olemassa olevan voimajohdon rinnalle, joten arvoalueelle kohdistuva vaikutus on arvioitu kokonaisuudessaan kohtalaiseksi. Paikallisesti vaikutus voi olla kuitenkin merkittävä. Johto-osuudella B voimajohdon vaikutus Alajoen arvomaisemaan on arvioitu suhteellisen vähäiseksi ja Kyrönjokilaakson maisema-alueen osalta enintään kohtalaiseksi. Arvoalueeseen kohdistuvien maisemavaikutusten kannalta etäämmälle sijoittuva VE2 on arvioitu paremmaksi vaihtoehdoksi. Sulkeutuneen maiseman osalta vaikutukset on arvioitu olevan vähäisiä.

Haitallisia maisemavaikutuksia on pyritty lieventämään sijoittamalla voimajohdot samaan käytävään olemassa olevien johtojen kanssa. Jatkosuunnittelussa haitallisia vaikutuksia esitetään ehkäistävän pylvästyypin valinnalla ja pylväsrakenteiden sijoittelulla.

Etelä-Pohjanmaan liitto on todennut, että arviointiselostuksessa maakuntakaavoituksen tilanne on esitetty pääpiirteissään, mutta kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeät alueet voisivat olla maakuntakaavoituksen esittelyssä enemmän esillä. Erityisesti valtakunnallisesti arvokas Ilmajoen Alajoen maisema-alue tulee huomioida erittäin tarkasti suunnittelussa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueidenkäyttö on todennut hankkeen merkittävimpien vaikutusten kohdistuvan erityisesti alueen maisemankuvaan johdinpylväiden ja avattavien johtoteiden rakentamisen seurauksena. Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistyksen mielestä hankkeella olisi toteutuessaan paikallisesti erittäin merkittäviä negatiivisia vaikutuksia maisemakuvaan. Sähkölinjan rakentaminen keskelle Ilmajoen Alajoen peltolakeutta heikentäisi valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta merkittävästi ja yhdessä olemassa olevan Seinäjoki-Tuovila linjan kanssa ne muodostaisivat hyvin massiivisen rakenteen keskelle Alajokea muuttaen sekä lähi- että kaukomaisemaa. Kolmen kilometrin osuus Marjomäessä heikentäisi vastaavasti Kyrönjoen arvokasta maisema-aluetta. Maisemakuva hankealueella heikkenisi myös metsäalueiden pirstoutumisen vuoksi. Myös Ilmajoki-Seura ry on toivonut, että suunniteltu voimajohto rikkoisi mahdollisimman vähän Alajoen rikasta kulttuuri- ja perinnemaisemaa.

Mielipiteen mukaan YVA-selostuksen päättelyä hankkeen vaikutuksista Ilmajoen Alajoen maisemaan ei voida pitää riittävänä. Seinäjoen Alakylän sähköaseman ympäristö on todettu olevan tiheälle voimajohtorakentamiselle harvinaisen ongelmallinen, koska sähköasema sijaitsee maisemallisesti ja linnustoltaan arvokkaaksi luokitellulla Ilmajoen Alajoen itäisellä laidalla.

Arviointiselostuksessa on esitetty havainnollistavia maisemakuvia, kuten yhteysviranomaisen on ohjelmasta antamassaan lausunnossa edellyttänyt. Yhteysviranomaisen pitääkin tehtyä arviointia riittävänä. Hankkeen jatkosuunnittelun osalta yhteysviranomaisen edellyttää valtakunnallisesti arvokkaan Ilmajoen Alajoen maisema-alueen sekä maakunnallisesti arvokkaan Kyrönjoen maisema-alueen huomioimista, kuten mm. Etelä-Pohjanmaan liitto on lausunnossaan todennut.

Vaikutukset muinaisjäänöksiin

Reittilinjausten johtoalueelle sijoittuu yhteensä 4 muinaismuistokohdetta. Kaikki kohteet sijoittuvat kuitenkin johtoaukean ulkopuolelle eikä muinaismuistokohteisiin arvioida kohdistuvan vaikutuksia voimajohdon rakentamisesta tai huoltotoimenpiteistä.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaanpiiri ry on todennut, että selostuksessa ei selviä tarkasti menetelmät ja aineistot, joiden avulla alueen muinaiskohteet on selvitetty. Arviointiselostuksen mukaan muinaisjäänöksiä on selvitetty mm. esiselvitysvaiheessa tehtyjen maastokartoitusten ja alueella muiden hankkeiden yhteydessä tehtyjen inventointien perusteella. Yhteysviranomaisen pitää tehtyjä inventointeja riittävänä ja toteaa, että muinaisjäänöskohteet tulee merkitä maastoon rakennustöiden ajaksi selostuksessa esitetyn mukaisesti.

Vaikutukset liikenteeseen

Vaikutukset liikenteeseen ja liikenneturvallisuuteen on arvioitu vähäisiksi. Hankkeen on katsottu vaikuttavan liikenteeseen erityisesti voimajohdon rakentamisen aikana. Voimajohdon pylvässijoittelulla pyritään huomioimaan mahdolliset liikenneverkon kehittämistarpeet sekä liikenneväylien suoja-alueet.

Liikennevirasto on todennut lausunnossaan mm. että uudet pylväspaikat eivät saa estää rautatiealueen käyttöä ja voimajohdon suunnittelussa tulee huomioida ratalain 37 §, jonka mukaan radan suoja-alue on voimassa kaikilla valtion rataverkon alueilla. Voimajohdon rakentamiseksi rautatien yli tulee hakea Liikennevirastolta risteämälupaa ja isäksi Liikennevirasto muistuttaa, että siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen raskaita kuljetuksia.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne –vastuualue on katsonut, että liikennevaikutusten arviointi on ollut riittävää. Rakennettaessa voimalinjaa maantien yhteyteen tulee noudattaa Liikenneviraston määräyksiä ja ohjeita. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida voimajohtopylväiden tai niihin liittyvien rakenteiden sijoittelussa maantien suoja- tai näkemäalueet sekä suurten erikoiskuljetusten tarvitsemat alikulkukorkeudet.

Yhteysviranomaisen yhtyy liikenne -vastuualueen näkemykseen arvioinnin riittävästä tasosta. Hankkeen jatkotyössä tulee huomioida virastojen lausunnoissa todetut asiat.

Vaikutukset maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin

Arviointiselostuksen mukaan voimajohtoreitille ei sijoitu arvokkaita moreeni- tai kalliomuodostumia, joihin voisi kohdistua vaikutuksia. Reitille ei sijoitu myöskään järviä taikka lampia. Voimajohdon vaikutukset pintavesiin liittyvät rakentamisen aikaiseen kiintoainekuormituksen kasvuun sekä mahdollisiin kuljetus-, rakennus- ja huoltokaluston öljyvahinkoihin.

Suunniteltu johtoreitti sijoittuu kolmelle I-luokan pohjavesialueelle (Salonmäki A, Iso-Pättikangas ja Hietikko). Pylväiden perustamisella pohjavesialueelle ei arvioida olevan pysyvää vaikutusta pohjaveden laatuun. Lähtökohtaisesti pylväasperustusten määrä pyritään minimoimaan varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella. Pylväasperustuksia voidaan myös mahdollisuuksien mukaan korottaa maanpinnan yläpuolelle.

Voimajohto sijoittuu poikittain suhteessa Salonmäki A pohjavesialueeseen. Varsinaisen muodostumisalueen leveys voimajohtoreitillä on 100 m, joten alue voidaan ylittää ilman pylväasperustuksia koska pylväsväli on noin 300 m. Pohjavesialueella sijaitsevan Koskuslähteen vedenottamon lähisuojavajöhykkeen leveys on reitin kohdalla 300 m. Länsi-Suomen vesioikeuden antamissa lähisuojavajöhykettä koskevissa määräyksissä todetaan mm. että maaleikkauksien tekeminen korkeuden +52,30 m (N60?) alapuolelle on kielletty. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesihuolto on lausunnossaan todennut, että pylväiden sijainteja suunniteltaessa tulee ottaa huomioon Länsi-Suomen vesioikeuden suoja-alueille antamat määräykset ja tarvittaessa linjausta tulee muuttaa siten, että se ei kulje Salonmäki A vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen läpi. Koskuslähteen lähi-/kaukosuojavajöhykkeelle ei tule sijoittaa voimajohtopylväitä.

YVA-selostuksen mukaan Koskuslähteen lähi-/kaukosuojavajöhykkeet huomioidaan yksityiskohtaisemmassa voimajohtojen sijoitussuunnittelussa ja suoja-alueelle annetut

määräykset otetaan huomioon mm. rakentamisen yhteydessä. Yhteysviranomaisen katsoo, että pylväiden sijoittamisessa tulee noudattaa annettuja suoja-alueääräyksiä ja tarvittaessa linjausta tulee muuttaa kuten ELY-keskus on lausunnossaan todennut. Sijoitussuunnittelun yhteydessä hankevastaavan tulee olla yhteydessä Ilmajoen kuntaan sekä Lakeuden vesi Oy:n.

Iso Pättikankaan pohjavesialueella suunniteltu johtoreitti kulkee noin 560 metrin matkalta. Tästä noin 350 metriä varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella. ELY-keskuksen vesihuolto on todennut Iso Pättikankaan osalta, että pylväspaikat tulee valita mahdollisuuksien mukaan pohjaveden varsinaisen muodostumisalueen ulkopuolelle.

Hietikon pohjavesialueen varsinaiselle muodostumisalueelle tulisi sijoittumaan kolme pylväasperustusta. ELY-keskuksen vesihuollon mukaan ennen pylväasperustusten rakentamista pohjaveden pinnankorkeus tulee selvittää, jotta perustuksia ei uloteta pohjaveteen saakka. Tutkimusten yhteydessä tulee alueelle asentaa pohjavesiputkia pohjavedenlaadun tarkkailua varten ja sijoitussuunnittelun yhteydessä hankevastaavan tulee olla yhteydessä Hietikon vesijohtoyhtymään. Mikäli Hietikon pohjavesialueella voimajohtoreitillä on edelleen vanhan voimalinjan rakenteita, tulee ne poistaa alueelta ja vanhat kaivannot tulee täyttää ympäristökelpoisuustestatuilla maamassoilla.

Lisäksi ELY-keskuksen vesihuolto on todennut Salomäki A alueella esiintyvän laajasti happamia sulfaattimaita, mutta Iso Pättikankaan ja Hietikon alueilta GTK:n aineistosta ei ole löytynyt tietoa mahdollisista happamista sulfaattimaista. YVA-menettelyn jälkeen alkavassa yleissuunnitteluvaiheessa suunnitelluilla pylväs- ja haruspaikoilla tulee tehdä maaperätutkimukset, jonka yhteydessä tulee määrittää myös pohjavedenpinnan taso sekä mahdollisten sulfaattimaiden esiintyminen. Linjan rakentamisessa tulee ottaa huomioon ympäristönsuojelulain mukainen pohjaveden pilaamiskielto eivätkä rakennettavat tiet, ojitukset, sähköasemat, huoltorakennukset tai kuljetukset saa vaikuttaa pohjaveden korkeuteen taikka laatuun.

Yhteysviranomaisen toteaa, että pylväiden sijoittamisessa pohjavesialueille, pohjavesialueilla tehtävissä rakennustoissa pylväiden sijoittumisesta happamille sulfaattimaille, tulee noudattaa ELY-keskuksen alueidenkäyttö ja vesihuolto -yksikön lausunnossa esitettyjä asioita. Jatkosuunnittelussa, mahdollisia linjauksia muutettaessa, tulee huomioida myös voimalinjojen läheisyydessä sijaitsevat pienet pohjavesialueet Riihineva, Pikku-Jäppi ja Jäppi, joista osaa käytetään kylien vedenhankintaan. Riihinevan pohjavesialueen osalta Ilmajoen ympäristölautakunnan huomautus pohjaveden muodostumisalueen laajuuden epävarmuudesta, tulee ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.

Vaikutukset luonnonoloihin

Arviointiselostuksen mukaan johtoreitti sijoittuu tavanomaiselle, melko voimakkaasti käsitellylle talousmetsäalueelle. Voimajohdon reitille ei sijoitu luonnon arvokohteita. Eläimistön kannalta uusi voimajohtoaukea lisää metsäisten elinympäristöjen pirstoutumista, mutta ei muodosta varsinaista liikkumisestettä. Rakentamisvaiheesta aiheutuva häiriö voi väliaikaisesti karkottaa eläimiä alueelta ja valmiista voimajohdosta voi aiheutua törmäysvaikutuksia alueella esiintyville linnuille erityisesti Ilmajoen Alajoen kansallisesti (FINIBA) ja maakunnallisesti (MAALI) arvokkaalla lintualueella, joka on tunnettu erityisesti muuttolintujen levähdysalueena.

Etelä-Pohjanmaan liitto on todennut, että arviointiselostuksessa on huomioitu varsin kattavasti vaikutukset luonnonoloihin. Myös Seinäjoen kaupungin ympäristönsuojelun mukaan hankkeen

pysyväisvaikutukset luontoon ja luonnonsuojelualueisiin on selvitetty riittävästi. Toisaalta Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistyksen (Isy ry) ja Suomen lintutieteellinen yhdistyksen (SSLTY ry) mukaan arvioitiselostuksessa on monelta osin epätarkkuuksia, hankkeen pohjamateriaalina käytetyissä selvityksissä on puutteita ja rakennushankkeella olisi erittäin merkittäviä negatiivisia vaikutuksia mm. muuttolinnustoon.

Alajoen peltoalue on merkittävä metsähanhien levähdysalue. Arviointiselostuksen mukaan alueella on levähtänyt vuosittain jopa 3 000 – 5 000 metsähanhea (Leivo ym. 2002), mutta kannan taannuttua määrät ovat vähentyneet. Voimajohtohankkeen yhteydessä laadituissa levähtäjälaskennoissa ei ole havaittu huomattavia lintukerääntymiä. Etelä-Pohjanmaan Isy ry ja SSLTY ry pitävät vakavana puutteena sitä, että hankealueen tärkeimmällä muuttolintualueella, Ilmajoen Alajoella, ei ole tehty systemaattista muutonseurantaa. Syysmuuttoa ei ole arvioitu ja kevätmuutosta tehtyä arvioita linnustoalueen merkittävyys huomioiden, ei pidetä riittävänä. Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry:n havaintoarkiston perusteella arviointiselostus antaa linjan linnustovaikutuksista olennaisella tavalla virheellisen kuvan. ELY-keskuksen luonnonsuojelu on myös todennut arvion jäävän vaikutusten osalta epävarmalle pohjalle. Alue on kansallisesti tunnustettu arvokas lintualue ja yhden kevään tarkkailu ei anna oikeaa kuvaa alueen lintumääristä.

Yhteysviranomainen on arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossaan edellyttänyt selvitettävän ja arvioitavan hankkeen vaikutukset lintujen syysmuuttoon luonnonsuojelu-, FINIBA- ja MAALI -alueilla. Erillistä syysmuuttoselvitystä ei ole tehty ja tehtyjen kevätlevähtäjälaskentojen määrän osalta arviointiselostuksessa on ristiriitaisia tietoja. Edellä mainitut asiat huomioiden yhteysviranomainen katsoo, että muuttolintuja koskevan luotettavan arvioinnin mahdollistamiseksi alueella olisi tullut suorittaa myös syysmuuttoa koskeva laskenta. Pesimälinnuston osalta hankkeen vaikutuksia on arvioitu asianmukaisesti ja hankkeen vaikutukset soidinlinnustoon on arvioitu yhteysviranomaisen ohjelmasta antamassa lausunnossa edellytetyllä tavalla.

Arviointiselostuksen mukaan lintujen törmäysriskiä Alajoen peltoalueella lisää voimajohtojen sijoittuminen poikittain suhteessa lintujen luontaiseen muuttosuuntaan nähden. Voimalinjan sijoittumisen olemassa olevan johdon viereen on arvioitu kuitenkin parantavan voimajohtojen näkyvyyttä ja sitä kautta vähentävän törmäysriskiä. Mikäli johtimet merkitään asianmukaisesti, törmäykset eivät todennäköisesti aiheuta populaatiotason vaikutuksia millekään voimajohdon suunnittelualueen kautta muuttavalle tai alueella levähtävälle muuttolintulajille. Etelä-Pohjanmaan Isy ry ja SSLTY ry ovat lausunnoissaan arvioineet lisääntyvien sähkönjohdinten lisäävän törmäysriskiä ja Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry on todennut, että Alajoelta Kasariloukolle menevä linja muodostaa todellisen lintuesteen, johon kookkailla linnuilla, etenkin lasku- ja nousukiidossa matalalla, hämärässä ja usvassa lentäessä on todellinen törmäysriski.

Yhteysviranomainen katsoo, että voimajohdon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida Alajoen alueen merkittävyys muuttolinnuston levähdysalueena ja suunnittelussa tulee huomioida arviointiselostuksessa lintujen törmäysriskin ehkäisemiseksi esitetyt toimenpiteet, kuten käytettävä pylväsrakenne, johtimien merkitsemiset ja niiden korkeudet suhteessa ympärillä oleviin johtimiin.

Voimajohdon suunnittelualueella tehdyissä liito-oravankartoituksissa on löydetty yhteensä 14 liito-oravan esiintymis- ja levähdyspaikkaa. YVA-menettelyn aikana voimajohdon

reittivaihtoehtoja on tarkennettu siten, että reitit kiertävät todetut paikat. Arviointiselostuksen mukaan voimajohto heikentää liito-oravien kulkuyhteyksiä, mutta ei katkaise niitä, sillä liito-oravan on mahdollista liittää johtoaukon yli hyvissä olosuhteissa.

Mielipiteiden mukaan uuden voimajohtolinjan on katsottu heikentävän liito-oravien elinmahdollisuuksia ja ekologisia yhteyksiä metsäalueiden pirstoutumisen vuoksi. Myös rakennusaikana esiintyvän melun arvioidaan karkottavan liito-oravia. Yhteysviranomaisen katsoo, että voimajohdon vaikutukset liito-oravien elinympäristöihin on huomioitu riittävällä tasolla. Kasarinloukossa tehtävissä linjauksissa tulee huomioida mahdollisten lisäraivausten vaikutus alueen jäljellä olevaan liito-oravareviiriin, kuten ELY-keskuksen luonnonsuojelu on lausunnossaan todennut.

Arviointiselostuksen mukaan tehdyn luontoselvityksen perusteella reittivaihtoehtojen alueella ei ole viitasammakoille soveliaita elinympäristöjä ja lisääntymis- ja levähdyspaikkojen esiintyminen reitin varrella on arvioitu epätodennäköiseksi. Myöhemmin tehtävällä pylväiden sijoitussuunnittelulla voidaan välttää mahdolliset viitasammakkoon kohdistuvat vaikutukset. Etelä-Pohjanmaan lisy ry on todennut edellä mainitun käytännön takaperoiseksi, joka ei vastaa YVA-menettelyn normaalikäytäntöä. Yhteysviranomaisen toteaa selostuksen jatkotoimenpiteet huomioon ottaen tehdyn arvioinnin olevan riittävä, koska reitillä ei ole todettu olevan potentiaalisia viitasammakoiden elinympäristöjä.

Arviointiselostuksessa todetaan, että lähtötietojen ja maastotietojen perusteella reittivaihtoehtojen alueella ei ole valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisia, silmälläpidettäviä tai rauhoitettuja kasvilajien esiintymiä. Laadittujen luontoselvitysten perusteella alueella ei esiinny myöskään luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia suojeltuja luontotyyppisiä, uhanalaisia luontotyyppisiä tai muita kasvillisuuden kannalta arvokkaita kohteita kuten metsälain 10 §:n erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai vesilain 2. luvun suojeltuja vesiluontotyyppisiä. Voimalinjan läheisyydessä sijaitsevat natura- ja luonnonsuojelualueet, suojeluohjelma-, METSO-ympäristötuki- ja sekä suunniteltavat suojelukohteet on esitelty ja hankkeen vaikutukset eri kohteisiin on arvioitu.

Suomen Metsäkeskus lausunnossaan kannustaa selvittämään ja kokeilemaan uusia keinoja, joilla voidaan vähentää hankkeen metsäluonnolle aiheuttamia vaikutuksia, kuten mm. tekopötkkelöiden tekeminen lehtipuista. Tekopötkkelöitä voitaisiin tuottaa hankealueella runsaasti ja kustannustehokkaasti uusien johtokatuja avauksen yhteydessä. Mielipiteissä korostetaan johtoreitin läheisyydessä sijaitsevien luonnonsuojelualueiden merkitystä suojelualueiden vähäisyyden vuoksi. Voimajohdon ja sen johtoaukon on katsottu aiheuttavan luontoarvojen menetystä mm. Kutsolankorven luonnonsuojelualueelle ja sen luoteispuolella sijaitsevalle lehtomaiselle metsäalueelle sekä vaihtoehdon VE2 länsipuolelle sijoittuvalle Oksivuorelle.

Oksivuori ei sijaitse hankkeen vaikutusalueella ja arviointiselostuksen mukaan Kutsolankorven luonnonsuojelualueella voimajohto sivuaa vähäisiltä osin, sijoittuen tavanomaiselle ja iältään nuorelle talousmetsäalueelle. Yhteysviranomaisella ei ole huomauttamista tehtyyn arvioon. Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistyksen mainitsema voimalinjan läheisyydessä Ilmajoen Alajoella esiintyvä ja alueellisesti uhanalaiseksi luokiteltu vienansaran (*Carex atherodes*) esiintymä tulee huomioida ja Leppikorvenjuoksun tervaleppäkorven laajuus tulee tarkistaa yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Lisäksi yhteysviranomaisen kehottaa

tarkistamaan mielipiteissä esiintuotujen yksittäisten luonnonarvojen merkitys luonnonsuojelulain ja metsälain kannalta.

Vaikutukset ihmisiin ja elinoloihin

Hankkeen vaikutuksia ihmisiin ja elinoloihin on arvioitu tarkastelemalla voimajohdon sijaintia nykyisiin rakennuksiin, maisemaan ja alueen luonteeseen, virkistykseen ja ihmisten terveyteen. Voimajohdoista syntyvä magneettikenttä ulottuu 40 metrin etäisyydelle voimajohdon keskilinjasta (STUK suositus). Lähin asuinrakennus (26 m voimalinjasta) sijoittuu STUK suosituksia lähemmäs, mutta magneettivuon tiheys ei ylitä STM:n suosituksia. Selvitysten mukaan alle 50 metrin etäisyydelle sijoittuu 2 asuinrakennusta ja 2 teollisuus- tai liikerakennusta. Voimajohdon ei kuitenkaan katsota aiheuttavan rajoituksia rakennusten nykyiselle käytölle. Voimajohdon vaikutus alueen ominaispiirteisiin on katsottu merkittävimäksi johto-osuuden B avoimessa viljelysmaisemassa, jossa johto tuo maisemaan uuden teollisen elementin.

Mielipiteen mukaan voimalinjan aiheuttamia vahingollisia vaikutuksia alueen asukkaille ei ole nostettu riittävästi esille vaan asioita käsitellään yleisellä tasolla. Voimajohdon ja metsän hakkuun katsotaan aiheuttavan mm. meluhaittaa sekä säteilyä voimalinjan läheisyydessä sijaitsevalle asutukselle. Mielipiteissä voimalinja pyydetään siirrettävän metsäalueille pois asutuksen läheisyydestä.

Voimajohtoalueelle tai välittömään läheisyyteen ei sijoitu virkistysalueita ja hankkeen vaikutuksia virkistykseen on arvioitu lähinnä metsästyksen osalta. Mielipiteiden mukaan hankkeen virkistysvaikutuksissa tulisi huomioida myös paikallisille asukkaille tärkeät luonnontilaiset alueet kuten voimajohdon läheisyydessä sijaitsevat luonnonsuojelualueet, metsäpolut ja Oksivuoren alue sekä alueen läheisyydessä sijaitseva Vanha Loukasmäen tila, joka on museoviraston luokittelema kotimuseo ja jolla katsotaan olevan merkitystä Ilmajoen paikalliskulttuurin vahvistajana. Voimajohdon katsotaan aiheuttavan haittaa mm. tilan idylliselle ympäristölle.

Etelä-Pohjanmaan liitto on todennut, että arviointiselostuksessa on huomioitu varsin kattavasti vaikutukset ihmisten elinoloihin. Ilmajoen ympäristölautakunta on katsonut arviointiselostuksen olevan puutteellinen elinkeinovaikutusten arvioinnin osalta. Hankkeen vaikutukset maa- ja metsätaloudelle on arvioitu maankäyttövaikutusten yhteydessä joten ihmisiin ja elinoloihin liittyvässä arvioinnissa ei ole arvioitu elinkeinovaikutuksia. Yhteysviranomaisen pitää ihmisiin ja elinoloihin liittyvää arviointia kokonaisuutenaan suppeana mm. viihtyvyyden arvioinnin osalta. Jatkosuunnittelussa tulee tarkastaa voimajohdon vaikutus paikallisesti merkittäviin virkistyskohteisiin sekä tiedot alle 40 metrin etäisyydellä voimajohdosta sijaitsevien rakennusten käyttötarkoituksista arviointiselostuksen mukaisesti. Lähiasutukselle aiheutuviin haittoihin ja niiden ennalta ehkäisyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Meluvaikutukset ja päästöt ilmaan

Melua ja ilmapäästöjä, kuten pölyä, on arvioitu syntyvän pääosin voimajohdon rakentamisaikana. Vaikutusten arvioidaan olevan laajuudeltaan kuitenkin vähäisiä ja lyhytaikaisia.

Voimajohdon käyttöaikaisessa vaiheessa voimajohdon pinnalle voi tietyissä olosuhteissa syntyä paikallisia sähköpurkauksia, aiheuttaen sirisevää, koronaksi kutsuttavaa ääntä. 110 kV voimajohdoissa koronamelun on todettu olevan niin vähäistä, ettei siitä aiheutuva melu ylitä valtioneuvoston antamia ohjearvoja lähimmissäkään asuinrakennuksissa.

Arvio ympäristö- ja onnettomuusriskeistä

Voimajohdon käyttöaikaisten häiriötilanteiden riskit on arvioitu ympäristön kannalta vähäisiksi, koska voimajohtoa huolletaan ja valvotaan sähköturvallisuusmääräysten mukaisesti säännöllisesti. Työskentely voimajohtojen läheisyydessä aiheuttaa kuitenkin törmäysriskiä, koneiden ja rakenteiden rikkoutumista, puiden kaatumista johtoihin sekä sähkötoimitusten keskeytyksiä. Onnettomuuksilta voidaan välttyä noudattamalla varoetäisyyksiä.

Voimajohdon rakentamisvaiheessa merkittävin ympäristöriski liittyy työkoneiden polttoaineiden ja kemikaalien varastoinnissa ja käsittelyssä syntyviin mahdollisiin häiriö- ja onnettomuustilanteisiin.

Vapaasti seisovan ja harustetun pylvään ympäristövaikutukset

Yhteysviranomaisen ohjelmaselostuksesta antamassaan lausunnossa on edellytetty arvioitavan vapaasti seisovan ja harustetun pylvään ympäristövaikutuksia peltoviljelyyn. Maatalouskoneiden suuri koko tekee pylväiden kiertämisestä entistä haasteellisempää ja osuessaan pylväs ja/tai kone voivat rikkoutua. Vapaasti seisovien pylväiden on arvioitu aiheuttavan vähemmän haittaa viljelylle, koska pylvääät aiheuttavat vähemmän pinta-alan menetyksiä ja vähäisempien kierrettävien rakenteiden johdosta aiheuttavat vähemmät onnettomuusriskejä ja työajan menetystä. Viljelyalan menetys on kuitenkin arvioitu merkitykseltään vähäiseksi.

Pylväsvalinnalla on arvioitu olevan suurempi vaikutus maisemalle kuin maanviljelylle, koska vapaasti seisovan pylvään korkeudesta riippuen näkyvyys kaukomaisemassa voi olla laajempi. Vapaasti seisova pylväs voi aiheuttaa myös levottomuutta maisemakuvassa, koska rakenne poikkeaa selvästi Seinäjoki-Tuovila 400+110 kV –voimajohdon harustetuista pylvästyypeistä. Lintujen törmäysvaikutusten osalta vapaasti seisovien pylväiden on arvioitu aiheuttavan suuremman törmäysriskin. Pylvästyyppin vaikutukset maaperään, pinta- ja pohjavesiin arvioidaan jäävän vähäisiksi eikä pylvästyyppin valinnalla arvioida olevan juurikaan vaikutuksia terveyteen, liikenteeseen tai meluun. Johtoaukea voi vapaasti seisovaa pylvästä käytettäessä olla harustettua pylvästä kapeampi.

Ilmajoen kunnan ympäristölautakunta toteaa, että Ilmajoen kunta on koko hankkeen ajan edellyttänyt vapaasti seisovien pylväiden käyttöä hankealueella. Myös mielipiteissä on vaadittu peltoalueilla käytettävän vapaasti seisovia pylviäitä. Toisaalta Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri on todennut vapaasti seisovien pylväiden aiheuttavan suuremman törmäysriskin eli "törmäysikkunan" kuin haruksellisia pylviäitä käytettäessä.

Yhteysviranomaisen pitää tehtyä arviota riittävänä. Arvioinnin ja annettujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella ei voida kuitenkaan todeta toista pylvästyyppiä ympäristövaikutuksiltaan toista merkitykseltömämmäksi. Vapaasti seisovien pylväiden voidaan katsoa olevan maankäytön ja erityisesti maanviljelyn kannalta suositeltavampi vaihtoehto, kun taas harustettujen pylväiden vaikutus maisemaan ja muuttolinnustoon on arvioitu vähäisemmäksi.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Hankkeen lähiympäristössä sijaitsee useita tuulivoimapuistohankkeita, mutta hankkeiden luvitusprosessien keskeneräisyyden vuoksi hankkeiden liittymistä ja kapasiteettia koskevat epävarmuudet vaikeuttavat yhteisvaikutusten arviointia. Toteutuessaan tuulivoimahankkeet ja niihin liittyvät tuulivoimaloiden rakenteet ja sähkönsiirtoyhteydet tulevat lisäämään menetettävän metsätalousmaan määrää ja metsien pirstoutumista heikentäen metsien käytettävyyttä virkistykseen. Toisaalta voimajohdon on arvioitu vähentävän tuulipuistojen erillisten siirtojohtojen tarvetta. Tuulivoimalat ja voimajohdot yhdessä on arvioitu aiheuttavan ihmisissä huolta hankkeiden terveysvaikutuksista sekä lisäävän ihmisten kokemuksia siitä, että voimajohto rakennetaan ainoastaan tuulivoimahankkeiden mahdollistamiseksi.

Mielipiteiden mukaan voimajohdolla ja tuulivoimahankkeilla on selvä yhteys, joten niitä tulisi tarkastella myös kokonaisuutena. Tuulivoimapuistojen liityntäjohtojen on katsottu aiheuttavat laajoja johtokäytäviä ja lisäävän metsäpalstojen pirstoutumista.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan hankkeen jatkotyössä tulee tiedottaa paikallisia asukkaita ja kiinteistöjen omistajia mm. kytkinasemien ja liityntäjohtojen tarpeista ja sijainneista. Muiden hankkeiden etenemistä tulee seurata ja ottaa huomioon niiden yhteisvaikutukset tämän hankkeen kanssa.

Vaihtoehtojen vertailu ja toteutuskelpoisuus

Vaihtoehtoja VE1 ja VE2 vaikutuksia on arvioitu vertailutaulukon avulla. Tulosten mukaan vaihtoehtojen VE1 ja VE2 eri vaikutustyyppien merkittävyydellä ei ole arvioitu olevan eroavuuksia. Hankkeen vaikutuksen muinaisjäännöksiin on katsottu olevan merkityksetön ja muiden vaikutustyyppien (maankäyttö, yhdyskuntarakenne, maisema, kulttuuriperintö, liikenne, maaperä, pinta- ja pohjavedet, luonnonolot, sekä ihmiset) osalta hankkeen vaikutus on arvioitu vähäiseksi.

Kummankaan vaihtoehdon ei ole arvioitu aiheuttavan merkittäviä ympäristövaikutuksia, joten arvioinnin perusteella molempia vaihtoehtoja pidetään toteutuskelpoisina. Vaihtoehdon VE2 arvioidaan kuitenkin olevan hieman vaihtoehtoa VE1 parempi maisemavaikutusten kannalta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueidenkäyttö on arvioinut vaihtoehdon VE2 kulttuuriympäristön ja maisema-alueiden kannalta paremmaksi vaihtoehdoksi, vaikka Ilmajoen Alajoen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen osalta vaihtoehdoilla ei ole merkittävää eroa. Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry on todennut vaihtoehdon VE2 olevan luonnon kannalta edullisempi vaihtoehto, koska tällöin luonnonsuojelualueella (Ala-Peltoniemi) virtaava Leppikorvenjuoksu säästyisi kokonaisuudessaan muuttumattomana ja nykytilassaan sekä lähialueen ikääntyvät metsät säästyisivät sähkölinjan rakentamiselta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on todennut vastaavasti yksityismaiden suojelualueiden, ympäristötukikohteiden, arvokkaiden metsäisten luontotyyppien sekä liito-oravan kannalta vaihtoehdon VE1 vaikuttavan soveliaamalta, mutta arvokkaan maisema-alueen kannalta vaihtoehto VE2 olisi parempi. Etelä-Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan vaihtoehdon VE2 vaikutukset kulttuuriympäristöön ja maisemaan voisivat olla jonkun verran vähäisemmät. Mielipiteissä on vastustettu koko hankkeen toteutumista, mutta vaihtoehdoista vaihtoehtoa VE2 on pidetty parempana.

Arviointiselostuksessa vaikutuskohtaisen arvioinnin perusteella vaikutusten merkittävyys vaihtelee huomattavasti eri johto-osuuksilla mm. maiseman, maankäytön ja linnustovaikutusten osalta. Selostuksen yhteenvedossa on esitetty toteutusvaihtoehtojen eroavuuksia vaikutusten merkittävyysissä, mutta yhteenvedossa ei ole tarkasteltu eri johto-osuuksilla ilmeneviä eroavuuksia. Yhteysviranomaisen katsoo, että eri johto-osuuksien poikkeavuudesta johtuen vaikutusten merkittävyyksissä olevat vaihtelut eri johto-osuuksilla olisi tullut esittää selkeämmin.

Haitallisten ympäristövaikutusten ehkäiseminen ja rajoittaminen sekä arvioinnin epävarmuustekijät

Arviointiselostuksessa on esitetty keinoja syntyvien haittojen ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi vaikutustyyppien arviointien yhteydessä. Myös arvioinnissa käytetyt ja tehdyt oletukset sekä epävarmuustekijöiden olemassa olo ja niiden vaikutus arvioinnin lopputulokseen on tuotu esille vaikutustyypeittäin. Yhteysviranomaisen katsoo, että esitetyt toimenpiteet ovat tarpeellisia ja ne tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Vaikutusten seuranta

YVA-menettelyn tulosten perusteella ei löydetty selkeää merkittävän tai ns. epävarman vaikutuksen seurannan tarvetta. Hankkeen jatkosuunnittelussa suositellaan harkittavaksi asukkaiden ja maanomistajien kuulemista sekä tiedottamista hankkeen etenemisestä. Tarvittaessa pohjaveden laatua ja korkeutta esitetään mitattavan olemassa olevien havaintoputkien ja kaivojen avulla tai asentamalla uusia havaintoputkia. Mikäli Alajoen maisema-alueella seurataan lintujen törmäyksiä, seuranta esitetään toteutettavan yhteistyössä voimajohtojen haltijoiden kanssa. Yhteysviranomaisen pitää esitettyjä seurantamenetelmiä käyttökelpoisina.

YHTEENVETO JA OHJEET JATKOTYÖHÖN

Caruna Oy: n tekemä ympäristövaikutusten arviointiselostus täyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen 10 §: n mukaiset vaatimukset, kun huomioidaan yhteysviranomaisen lausunnossa aiemmin mainitut täydennystarpeet. Arviointiselostus on selkeälukuinen ja havainnollistava ja se antaa riittävän kokonaiskuvan hankkeen ympäristövaikutuksista.

Yhteysviranomaisen korostaa hankkeen jatkotyössä tehtävän tiedottamisen merkitystä. Arviointiselostuksesta saatujen mielipiteiden ja yleisötilaisuudessa esiin tulleiden näkemysten perusteella yhteysviranomaisen edellyttää hankevastaavaa tiedottamaan alueen asukkaita ja maanomistajia hankkeen etenemisestä, sähkömarkkinalain mukaisen kehittämisvelvollisuuteen perustuvasta toteuttamisvelvollisuudesta sekä hankkeen toteuttamistarpeesta, mikäli alueella suunnitteilla olevat tuulivoimalat eivät toteudu.

Tehdyn arvioinnin perusteella sekä vaihtoehto VE1 että vaihtoehto VE2 on todettu toteutuskelpoiseksi eikä vaihtoehtojen ympäristövaikutuksissa ole todettu olevan merkittäviä eroja. Vaihtoehto VE2 sijoittuu vaihtoehtoa VE1 laajemmin metsätalousalueelle, joten vaikutukset peltoalueisiin, maisemaan ja ihmisiin on katsottu olevan hieman vähäisemmät. Edellä mainitun johdosta yhteysviranomaisen näkee vaihtoehdon VE2 vaikutusten olevan hieman vähäisemmät. Hankkeen jatkosuunnittelussa reittivalintoja tehtäessä tulee huomioida kiinteistöjen muodot sijoittaen voimajohto mahdollisuuksien mukaan kiinteistöjen rajoille sekä

hankkeen vaikutukset valtakunnallisesti arvokkaaseen Ilmajoen Alajoen maisema-alueen. Pylväsvalinnoissa tulee huomioida erityisesti eri pylvästyyppeiden haittavaikutukset maatalouteen, maisemaan ja linnustoon.

Hankkeen vaikutukset eri vaikutustyyppeihin on pääsääntöisesti arvioitu riittävästi. Puutteellisuutta todettiin lähinnä linnustollisesti merkittävän Alajoen alueen muuttolintujen laskennassa, mikä aiheuttaa epävarmuutta mm. nykytilan määrittämisen osalta. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida Alajoen alueen merkittävyys muuttolinnuston levähdysalueena sekä lintujen törmäysriskin ehkäisemiseksi tehtävät toimenpiteet.

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida arviointiselostuksessa esitetyt hankkeen haitallisia vaikutuksia ehkäisevät toimenpiteet. Erityistä huomiota tulee kiinnittää lähiasutukselle, elinkeinoille, maisemalle ja linnustolle aiheutuviin haittoihin.

Arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen lausunto on liitettävä hanketta koskeviin hakemusasiakirjoihin siten kuin siitä erikseen säädetään.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO

Yhteysviranomaisen lausunto on nähtävillä virka- ja aukioloaikoina Kurikan kaupungissa (Kärnytie 1, 61301 Kurikka), Ilmajoen kunnassa (Ilkantie 18, 60801 Ilmajoki), Seinäjoen kaupungissa (Kirkkokatu 6, 60100 Seinäjoki), Kurikan pääkirjastossa (Seurapuistikko 2, 61300 Kurikka), Ilmajoen kunnankirjastossa (Museopolku 1, 60800 Ilmajoki) ja Seinäjoen kaupunginkirjastossa (Alvar Aallon katu 14, 60101 Seinäjoki). Lausunto on nähtävillä myös ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa: www.ymparisto.fi/seinajokijurvavoimajohtoYVA.

ELY-keskus lähettää yhteysviranomaisen lausunnon sekä kopiot annetuista lausunnoista hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa sähköisessä muodossa asianhallintajärjestelmässä. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi niille tahoille, joilta on pyydetty lausunto arviointiselostuksesta.

Ympäristönsuojelupäällikkö

Päivi Kentala

Ylitarkastaja

Elina Venetjoki

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti.

MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSEN HAKU

Suoritemaksu 11 000 € (alv 0 %)

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksen ELY-keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2017 annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen mukaisesti. Maksutaulukon mukaan YVA-laissa tarkoitettu lausunto arviointiselostuksesta tavanomaisessa hankkeessa (14 – 23 henkilötyöpäivää) on 11 000 euroa. Lausuntoon on käytetty ELY-keskuksessa noin 21 työpäivää.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräytymisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräytymisestä. Osoite: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue, PL 262, 65101 Vaasa, sähköpostiosoite: kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi.

JAKELU

Caruna Oy

FCG Suunnittelua ja tekniikka Oy

Kurikan kaupunki ja Kurikan pääkirjasto

Ilmajoen kunta ja Ilmajoen kunnankirjasto

Seinäjoen kaupunki ja Seinäjoen kaupunginkirjasto

TIEDOKSI

Lausunnonantajat

Tämä asiakirja EPOELY/3130/2016 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/3130/2016 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kentala Päivi 29.01.2018 15:18

Esittelijä Venetjoki Elina 29.01.2018 14:56